

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
1-hasábos polt. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FEJLŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, május 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: „Mi a Barabást akarjuk!”
- A képviselőház állása.
- Hat jelölt Dobrán.
- A klerikalizmus ellen.
- Politikai érdekességek.
- Pör a villamos-társulat ellen.
- A külpolitika köréből.
- Játékbarlang a fővárosban.
- Egy aradi kefekötő milliója.
- Kormos Adolt bírái előtt.
- Szerencsétlenség a Marosparton.
- A misemondó ember és a püspök.
- Ügyvédek — egymás közt.
- Tárcs: Mindörökké. Irta: Beniczky-Bajza L.
- Regény-Csarnok: Kátára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

„Mi a Barabást akarjuk!”

Arad, május 26.

Az osztrák császárvárosban ugyancsak nagy szerepet szánunk Barabás Bélának. Országfel-forgató, nemzetellenes bujtogatónak cimezik a bécsi lapok és rettenetes mumus gyanánt emlegetik. Nagyon pesszimisztikus, eőt el lehet moadani, rosszmájú filozófiával festik le a függetlenségi párt küzdelmét, miközben rettenegve gondolnak arra a pillanatra, mikor Magyarország kitepi magát Ausztria karjai közül. Hogy hab is legyen a kávé, egyik bécsi lap a filozófiája telejébe odabalszítja a horvát eseményeket és ebből azt hozza ki, hogy Magyarországnak mégis csak legjobb Ausztria védőszárnyai alatt meghúzódni.

Az érdekes cikk lényege így hangzik:

Ugy jelentették Budapestről, hogy Barabás tegnap az ülés végéig beszélt. Alig

lehet hallani ezt a nevet anélkül, hogy arra ne gondoljunk, hogy egy megcsalt, fölizgatott, szenvedélyek által elvakított nép azt kiáltotta egykoron:

— *Mi a Barabást akarjuk!*

Elmult már persze az az idő, mikor egy Isten emberalakban járkált a földön, és ha még egyszer megtenné, és még egyszer megosztaná velünk gondjainkat és bánatainkat, és a töviskoronát ismét a homlokára nyomatná, nem kapna országgyűlési mandátumot és nem élvezné az immunitás védelmét új igazságok hirdetésekor. A magyar Barabás mellett nem ül a képviselőházban egy Megváltó, de vannak népek, melyeknek még ma is meg kell bűnhődniük eltévelyedéseikért és a melyek ma is viselik elkövetett hibák nehezé következményeit. Ha valamely nemzet a Barabások kezébe teszi le sorsát, akkor elveszti az erő mértéke fölötti érett ítéletét, akkor az egész jövőjét és politikai állását veszedelem fenyegeti.

Hangok voltak hallhatók az utóbbi időkben, olyan hangok, melyek Ausztriát is, Magyarországot is a multból ismerik, melyek bizonyítják, hogy a régi gyűlölség nem aludt ki s hogy Magyarország egy pillanatra sem lehet gyöngye, hacsak a legnehezebb harcokba nem akar keveredni.

Nem véletlen, hogy a magyar nemzeti érzéknek a parlamenti obstrukció vezetői által történt vad felizgatása Horvátországban is fokozta az ingerültséget és nagy mozgalmat idézett elő; az sem véletlen, hogy a horvát nyugtalankodások-

nak visszhangjuk akadt Raguzától Lajbachig, úgy, hogy a dalmát képviselők audienciáért siettek Bécsbe, továbbá, hogy kalandos hírek keringtek Albáról, Karafáról, akasztásról és lefejezésről, hogy Bécsben a bán szállása előtt tüntetéseket rendeztek s hogy a horvátok azt a benyomást keltik, mintha az uralkodót és Ausztriát mérges harcba akarnák keverni Magyarországgal.

Hónapok óta hányszor szavalta Barabás a képviselőházban: „Ausztria az ellenség!” Most talán már hajnalodik annak a jobb meggyőződésnek, hogy Magyarországnak nagyobb ellenségei is vannak, mint azok, akik a hadsereg terhének súlyosabb részét viselik és csak azt kívánják, hogy békében éljenek a szövetséges állammal.

Dacára a lehangoltságnak, mely olyan nehéz és Ausztriára nézve oly súlyos ki-egyezés után érthető, még mindig erős érzés van nálunk az érdekközösség iránt. De a Barabások politikája izolálni fogja Magyarországot, mert az országot a történelmi fejlődéssel ellentétbe sodorja, a monarchiát zürzavarba hozza és védtelenné teszi, a hadsereget szerteforgácsolja és a birodalmat gazdasági katasztrófa elé viszi.

Akkor a magyar nemzet majd egyedül fog állani egy halálra sebesült Ausztria mellett, teljesen egyedül a horvátok, szerbek, tótok és oláhok ellen vívott nemzeti küzdelemben, önállóan, függetlenül, de minden barát és segítő nélkül. De a ma-

Mindörökké.

Irta: Beniczky-Bajza Lenke.

I.

Kellemes, meleg levegőjű szobában, mely tele volt a porcellán cserepekben nyíló virágok állatával, állt az ablaknál egy kisirt szemű fiatal leány, mélyáza tekintetével a hóval, fagygyal borított utcára, melyen hullámzott a sétálók serege.

Az ő rokenai is távol voltak, báli ruhaszövetet vásárolni ifjabb nővérének, ő nem akart velük menni. Minek? Nem érdekelte semmi. A legdrágábbat elveszítette, kit szeretett s azt hitte, többé nem találhat kárpótlást semmiben. Bál, mulatság, szórakozás elveszett rá nézve. Sűrűn hulltak könnyei. Egy vágya volt csak: a halál. Mért nem feketik lent a sír mélységében, miért kell neki oly reménytelenül szenvedni és szeretni?

Megható volt szomorúságában és még sem tudta anyját, testvéreit részvétre gerjeszteni, kik többnyire kétértelmű mosolylyal nézték bánatát, valószínűleg azon hitben, hogy az idő meggyógyít. Vagy talán valami másban is reménykedtek.

Mentek vásárolni, szórakozni s még távozásuk előtt az utolsó percben is azt kérdezték tőle: ne vegyenek-e neki is báli ruhát!

— Halotti szemfedőt inkább! kiáltott fel

Laura és elfordult tőlük, kik mosolyogva távoztak, egyedül hagyván őt nagy bánatával, kietlen reménytelenségével, melyet annál nehezebben viselt, mert saját maga volt annak okozója.

Kívül nagy pelyhekben esett a hó. A látóhatár ép oly reménytelenül szomorú volt, mint az ő szíve, s komor elmékedést idézett nála elő, s újra visszagondolt az ő szerelmének rövid, egyszerű történetére, melynek immár csak borús emlékei maradtak.

Alig mult egy éve, hogy megismerkedett azzal, kit szeretett. Alig találkoztak néhány-szor s már megértették egymást. Mindenki örömmel látta szerelmüket fejlődni, mindenki azt mondta rájuk: összeillő pár és boldogságuknak nem áll útjában semmi.

Aztán menyasszony és vőlegény lettek. Eljegyzésük egy bájos nyári napon történt. A természet velük örült. Viruló fák, nyíló virágok voltak tanúi boldogságuknak, mely örökre változatlanul látszott, az ég tiszta felhőtlen kék volt, mintha a legszebb jövőt akarta volna jóslni nekik és mégis csalfának bizonyult. El-tűnt, elhervadt, megsemmisült szóta minden.

Deresztő jégvirágok borították az ablak üvegeit, s ő didereg a belső kintől és a tél szomorúságának szemlélésével. Hiába keresik a napot, mely egyformán elhalványult az égen és az ő szívében. Egy izgatott perc, néhány máshol alkalmazott szó... És végre lett min-dennek, ami szép, ami boldogító volt!

II.

Vidám társaság ült együtt a főváros egyik elegáns lakásában, tea, punch és pezsgő mellett.

Őt csinos fiatalember ünnepelte együtt a házi ur B. Gyula születésnapját. Vigak, elmések, kedvben, élcben, sziporkázók voltak, csak a házigazda ült olykor percekig magában összeszeesve, komoran, szótlanul, mindnyájan látták, hogy az által adott vendégség bufelejtő akart lenni.

— Itt hagyunk, ha ily szomorú vagy! kiáltott fel a vendégek egyik-másika.

— Azért hívtál meg, hogy mulassak s olyan arcod van, mintha temetésre készülnél.

És a fiatal háziur ilyenkor összeszedte magát, mosolyogni próbált, vele szemben ülő vendégére pillantott, kinek lbolyaszeme, aranyzóke haja emlékeztette őt valakire, akit neki jobb lett volna feledni, vagy sohase látni.

Az pedig közönyesen szivta illatos szivar-ját s hajtogatta a pezsgős poharakat egymás után, nem akarva a reászegzett, kétségbeesett pillantásokat, a háziur elfojtott sóhajait észrevenni.

— Sohasem akarsz szerelmi budból gyógyulni? — kérdé tőle egy csinos huszártiszt.

— Nekem nincsen szerelmi bum! — viszonzá az büszke visszautasítással.

Mindnyájan elmosolyodtak a nagyon is nagy hévvel kiejtett tiltakozásra.

gyar nép erről a paradicsomról álmodik. Ebben látja nemzeti vágyódásainak teljesülését és ezért akar ketté törni minden közösséget. Nem határozott törvény, hanem a monarchia ellen folyik az obstrukció.

A bán szállása előtti sajátságos tünetek, a horvát képviselők bécsi gyülekezése, a dalmáciai és krajnai tüntetések, ezek a tarka szimptomái egy ügyes, egységes vezetésnek, Ausztriában mély benyomást tettek. Nagy fontosságú politikai szemléltető oktatás volt ez, egy azokból az eseményekből, melyeket csak a tapasztalatlan tart közömbösnek, melyben azonban a történelmileg iskolázott elme meglátja fontos változások előhírnökeit. Ezek abból állnak, hogy a parlamenti válság a magyar nemzetiségeket is mozgásba hozza. A magyar nemzeti érzés kiélesítése, az uralkodó faj önértetének fokozása gyarapítja a surlódásokat, mert a többi nemzetiségek követni fogják a példát, szintén féktelenül fogják magukat odadobni hajlamaiknak, szenvedélyeiknek, szintén beleálmodják magukat a nemzeti romantikába és azt az erős kívánalmat fogják táplálni, élesíteni, hogy szét kell törni, zuzni minden köteléket.

Magyarországon mélyen befészkelte magát az agyakra az a gondolat, hogy az ország annál elégedettebb és boldogabb lesz, mennél jobban tudja magát elszakítani Ausztriától. A vámszövetség megszűnése esetén megkezdődnek a nagyszerű hazai ipar egy fényes korszaka, az önálló hadsereggel kiváló pozíciót teremtene magának Magyarország; önállóság, függetlenség, ez, hogy Ibsennel szóljunk, a magyar politika nem nélkülözhető élet-hazugsága.

Persze, a belátók, a tudók, és a tapasztaltak nagy önfeláldozással harcolnak ez ellen az örültség ellen, de attól lehet tartani, hogy ezeket a gátakat leszakítják a radikális áramlatok és hogy a népből sok hang azt fogja kiáltani:

— Mi a Barabást akarjuk!

— Hát mi bajod? — kérdé egyikük nevére. — Te magad voltál eddig a jó kedv és vidámság, de mióta Laura...

— Ne ejtsétek ki itt nővérem nevét — kiáltott az ibolyaszemű, szőke ifju. Ne beszéljünk róla. Ez a mátkaság elmúlt örökre, s jobb ha nem említi azt többé senki közületek.

— Igazad van — mondá ingerülten a háziur. Te bár fivére vagy neki, barátaim mondták, s ez mutatja, hogy én nem voltam a hibás.

— Szó sincs róla. Laura az egésznek az oka: mondá az, szivarja hamuját leverve. Szeszélyes, elkényeztetett gyermek ő, s nem bir uralkodni magán.

— Meglehet, de nagyon szép: mondá egyik az ifjak közül. Sokat meg lehet bocsátani az ilyen bájos gyermeknek.

— Nagyon szép és ha jó kedvű, igen szeretetreméltó: mormogá a háziur mélázva és pödörgetvén finom bajuszát.

— De nem mindig az: kiáltott fela csinos huszártiszt. Végre is Gyula, nem szabad tudnunk mi történt köztetek?

— Nem titok: szólt közbe Laura fivére. Nővérem féltékeny volt, Gyula heveskedett, összeveszték s a vőlegény kikapta az utlevelet is, ebből áll a történet!

— Majd kiegyenlítették az a viszály — mondá a vendégek egyike könnyedén, de a háziur haraggal kiáltott fel:

— Soha! O nem szeret engem, mert nem végezhető volna velem ilyen könnyen, és én már elfeledtem.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 26.

Ma már nagyobb számban jelentek meg a honatyák a Házban mindkét oldalon. A függetlenségek nem azért siettek ide, mintha a kvótabizottsági választásban résztvenni akartak volna, sőt ellenkezőleg a választás ellen demonstráltak és tüntetőleg nem szavaztak.

Azután az ex-lex jelentés ellen folytatta a függetlenségi párt a vitát. Horváth Gyula volt a nap egyik szónoka. Utána Csávolszky beszélt, a ki erős kifejezésekkel támadta a kormányt. A karzat különben, a mely ma szintén zsúfolva volt, kedvteléssel hallgatta Csávolszkyt, mert alatta zugott, morajlott a szélbal és csilingelt az elnöki csengettyű.

A helyzetet pedig csak Sturm félhivatalos szerkesztő nem veszi komolyan. A mikor őt kérdezik a legbenfentesebb politikusok is a helyzet felől, azt feleli:

— Láttam én már más szeleket is! De — teszi hozzá, — senki ebben kétértelműséget ne lásson...

Részletes tudósításunk itt következik:

(A kvótabizottság.)

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Piósz Sándor és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök: Iéli 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Elnök elrendeli a szavazást a kvótabizottságra. A szavazás alatt az ellenzék illetve a két függetlenségi párt nem szavazott. A midőn Barabás Béla nevét a távollevők között olvasták fel, Barabás Béla tiltakozott az ellen:

— Itt vagyok, de nem szavazok! Ne tessék engem a távollevők között felolvasni!

Es utána a többi függetlenségi képviselő is ugyanezt kiáltotta.

(A kik nem szavaztak.)

Barabás Béla a szavazás berekesztése után tiltakozott az ellen, hogy azon képviselők neveit, a kik a szavazásban részt nem vettek, a távollevők között olvassák fel. Ok tudatosan nem szavaztak, de mint jelenlevőket nem is lehet őket a távollevők közé sorozni. Kéri, hogy a naplóban őket, mint jelenlevő, de nem szavazókat jegyezzék fel.

Kubik Bélának is ez a nézete, azonkívül kifogásolja azt, hogy egy-két képviselő a szolgának adta szavazólapját és így más által szavaztatt. (Derűtség)

Elnök kijelenti, hogy igazat ad Barabásnak és intézkedni fog a kérelem teljesítése iránt, a mi Kubik Béla megjegyzését illeti, arra azt feleli, hogy a jegyzők adják át szavazólapjaikat a szolgáknak és ez mindig azusban volt.

Ugron Gábor nem osztja barátai nézetét, mert a jelen szavazásnál a névszerinti titkos szavazás szabályai irányadók.

Elnök nem osztja Ugron nézetét.

Benedek János a választás megsemmisítését kéri, mertjazoknak, a kik nem akarnak szavazni, üres lappal kell szavazniok.

Elnök szerint az újból való szavazás felesleges, annál is inkább, mert a szavazás módja a naplóban meg lesz örökítve.

Benedek erre visszavonja előbbi javaslatát, mire az incidens véget ért.

A kvóta-bizottság tagjainak megválasztottak: Andrassy Gyula gróf, Buzith Ferenc, Falk Miksa, Hadik János gróf, Hegedüs Sándor, Hieronymi Károly, Hódossy Imre, Josipovich Géza, Neményi Ambrus és Tisza István gróf.

(A miniszterelnök jelentése.)

Horváth Gyula törvénytelennek tartja a miniszterelnök jelentését. Hasztalan hivatkozik Széll a Bánffy által adott precedensre, mert a különbség csak az, hogy akkor nem vette észre az ellenzék a törvényteleniséget, most pedig észre vette. Ezt a jelentést nem engedik kinyomatni sem.

Kubik Béla: Vonják vissza! Vonják vissza!

Csávolszky Lajos szólott most a kérdéshez. Beszédét így kezdte: A helyzetet szép beszédekkel megoldani nem lehet. Ime Apponyi huszonöt évig beszélt szépen, mégis a király most úgy bánt vele, mint a legutolsó mamelukkal sem. Pedig Apponyi ma jó mameluk. Megszavazta a kvótát, megszavazná a katonai javaslatokat is és belement az ex lexbe. — Csávolszky szerint az ellenzék szent fogadalmat tett a küzdelem folytatására, csodatátnak tartja, hogy a kormány mégis bizik az ellenzék gyengeségében. Pedig az ellenzék tulajdonképpen csak most kezdi az igazi obstrukciót, az igazi küzdelmet már csak azért is, hogy a kormányok egyszersmindenkorra lemondjanak az ellenzék leszereléséről. Mi lesz tehát? Ennek a törvénytelen állapotnak mielőbb meg kell szünnie, az kétséget nem szenved. Négy év előtt egész sereg szabadelvű párti ember tiltakozott a törvénytelen állapot ellen. Hol vannak most ezek az emberek?

(Londonban hej van...)

Endrey Gyula: Hieronymi Londonban van cukorügyben. Londonban! Hej van... (Élénk derűtség.)

Csávolszky ezután az állami számvévőszék ellen fordul, a mely összejártszott azzal a hivattal, a melyet ellenőriznie kellene. Az ellen-

— Ebben is kételkedem Gyula: — mondá a huszár, — az olyan leányt, mint a te volt menyasszonyod, nem lehet könnyen elfelejteni. Arcod mutatja, hogy ma is szereted, s fogadjunk, hogy visszatérsz hozzá bocsánatot kérni tőle.

— Ez gyávaság, tolakodás, megalázkodás volna: kiáltott fel az exvőlegény, poharát úgy csapván le az asztalra, hogy az ezer darabra törött.

— Es mégis megteszed, — ingerkedtek vele.

A háziur felugrott helyéről. Vonásain szenvedélyes harag tükrözve magát és kibívólag kérdé:

— Bebizonyítsam állításod ellenkezőjét?

— Vajjon miként? — kérdék mindnyájan majdnem egyszerre kíváncsian.

— Nos tehát halljátok és jegyezzétek meg, amit mondok, kiáltott fel Gyula szenvedélyesül. B-csületszavamra fogadom, holnap déiben a tizenkét órai másén — a templom bejáratánál — a szentelt viztartó mellé állok, megvárom, aki ottlétemben legelőször közeledik ahhoz, belenyul a vízbe s meglocsolja magát. Legyen vén asszony, koldus, vituló hajadon, vagy hervadó özvegy, nőm lesz... Ha csak vissza nem utasít.

— Ezt a harag és felhevülés láza mondatja veled.

— Feleségül fogom kérni, folytatá szenvedélyes izgatottsággal az ifju, nem hallgatva barátai ellenvetésére, szavamat adtam erre!

Néhány percig mély némaság állt be, a kis idő előtt még vidám társaságban, s a ki

leginkább felvidultnak látszott, az a szőke ibolyaszemű ifju volt, idegesen pödörte bajuszát, eltolta magától a bort, kérdé, feszült kifejezéssel függesztvén tekintetét a háziurra, ki lángoló arccal ült előtte.

— Tudod-e Gyula, hogy ez a legnagyobb könnyelműség, amit életedben elkövettél, mondá végre mogorván.

— Mondtam és megteszem.

— Ezt csak a legnagyobb kétségbeesés tehette veled.

— Nem vagyok kétségbeesve.

A szőke ifju kalapját vette.

— Már még? kérdé meglepetve Gyula, hisz a mulatságnak még kezdetén sem vagyunk.

— Nekem elég volt, — viszonzá az visszafojtott haraggal és ment. Nagy föladat várt reá otthon még az este, minden áron meg kellett akadályoznia, hogy nővére boldogságát semmivé tegyék.

III.

Nagy harangzugás hívta a hívőket a templomba. A hó már hajnal felé megszűnt, kisütött a nap s megaranyozta a fehér lepellel borított házfalakat.

Csalfa fény volt mindenfelé, csalfa mosoly, hazug jókedv annak az ifjunak arcán, ki barátai társaságában lépte át a templom sötét küszöbét.

— Gondold meg, mit akarsz tenni: mondák neki utközben barátai, de ő büszke fejtartással ment előttük.

örzö közeg bűnös viszonya ez a miniszteriummal, a mit meg kell torolni, mert összebeszélés történt. Az obstrukciót üdösnek és hasznosnak tartja az ország érdekében, csak a tartja károsnak, ha valaki obstrukciót hirdet és annak meghúzására törekszik. Minden kormány ellen küzdeni fognak, a míg a nemzeti jogokat ki nem vivják. Addig megbuktatja ezt a kormányt a másikat is, megbuktatnak tíz kormányt is, mindaddig, a míg nem győznek. (Zaj.)

(Viharos jelenetek.)

Szell Kálmán miniszterelnök: A kisebbség a többség jogait vindikálja magának!

Nessi Pál: A nemzet többsége itt van! (Nagy zaj.)

Nagy Mihály: Igazán? (Zaj) a szélsőbaloldalon.)

Babó Mihály: Kecskemét is itt van!

Nagy Mihály: Ugy mint Halas!

Csávolszky Lajos: Az a legnagyobb baj, hogy a királynak soha sincsenek bátor, sokimondó tanácsosai, hanem hűséges cselédei.

Elnök cseppet. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Felkiáltások a szélbalon: Igaza van Csávolszkyknak!

Elnök: Ilyen kifejezést nem szabad használni még a legélesebb politikai kritikában sem. (Tetszés jobbról.)

Szell Kálmán: Egyszerűen nevetséges! Már mindent ráfognak odaát!

Csávolszky nem fogadja el a miniszterelnöki jelentést.

Elnök az ülést felfüggeszti.

(Szünet után.)

Elnök jelenti, hogy a kvótabizottság megválasztásánál 17 jelenlevő nem szavazott, szavaztak ellenben 118-an. A szavazás eredményének kihirdetése után a jegyzőkönyv idevonatkozó részét hitelesítették.

Lovászy Márton a miniszterelnöki jelentés ellen beszélt ezután. Nem csodálja a Ház ama tépelődését hogy mit csináljon ezzel a jelentéssel.

Nessi Pál: Ugy van! Ugy! (Derültség.)

Lovászy azt tartja, hogy Polonyi javaslatát kell elfogadni: adják vissza a jelentést a miniszterelnöknek.

Lovászy beszéde közben a jobboldalon hangosan beszélgetni kezdtek.

Kubik Béla (odakiált): Ne lármázzanak!

Elnök: Felkérem a képviselő urat, ne rendelkezék itt. Az én tisztem. (Nagy zaj a baloldalon.)

(A pünkösdi szünet.)

Kaas Ivor báró a pünkösdi szünidőre vonatkozólag tesz indítványt. Szeretné, ha a Ház hosszabb szünetet engedélyezne.

Még egyszer megállíták őt társai, mielőtt a szentelt víztartó mellett állást foglalt volna.

— Mit akartok még tőlem, — kiáltott türelmetlenül.

Igérd meg: mondá a huszártiszt, hogy midőn az illető hölgy belenyul a víztartóba, azt sugod neki: mindörökké.

— Mirevaló az, kérdé Gyula.

— Ó bizony az illető feleli rá: amen és így legalább meghallod hangját ismeretlen s jövődéli nőnek.

— Ha a pávához hasonló volna is az, el kell vennem, mert szavamat adtam arra és azt megtartom.

— Megteszed?

— Ha éppen kívánjátok, nekem ugyanis mind egy most már, a célját nem értem.

Belsőleg a templomba, hullámzó sokaság vette őket körül. A hívek jöttek és mentek. A mise megkezdődött.

Eközben gyönyörű ének hangzott fel a karnatról. Lélekemelő, szívet megrendítő hangok, dicsőítő szavak a magasban létező egék urának, kinek háza egyformán nyitva áll szegények és gazdagoknak, boldog és boldogtalannak, kiki bizalommal állhat meg az oltár előtt.

Gyula a márványoszlopok egykéhez támaszkodva állt s várta jövődélijét, kivel csak egyetlen szót fog cserélni, mielőtt kezét megkérné.

Sokan haladtak el előtte, de csodálatoské-

Szell Kálmán miniszterelnök a helyzetre való tekintettel rövid szünetet javasol. Elegendőnek tartaná, ha a szünet szombaton kezdődne és kedden érne véget.

Kaas Ivor báró a pénteket is szünetes napnak kéri.

Elnök kijelenti, hogy ebben a kérdésben a Ház ma ugy sem határozhat, felesleges tehát fölötte tárgyalni.

Ezzel az ülés véget ért.

Hat jelölt Dobrán.

(A románok aktivitásában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

A hunyad-dobrai kerületben lefolyó képviselőválasztás már így az előzményeiben is nagyon érdekes. Hat jelölt áll egymással szemben s közülük kettő szabadelpártpárti, kettő pedig román nemzetiségi, kik fellépésükkkel az aktivitás terére léptek.

Az egyik jelölt Farkas Béla dr. dévai ügyvéd, ki a múlt választás alkalmával a dévai kerületben Toroczkay gróffal szemben visszalépett, s ennek fejében most a főispán és a hivatalos körök pártolják.

A másik szabadelpártpárti jelölt Setojanovics báró temesmegyei nagybirtokos, aki ebben a kerületben László Arpáddal szemben megbukott.

Jellemző a románok jövő pártalakulására, hogy Vlád Aurél dr. szászvárosi ügyvéd, az Ardeleanu szászvárosi bank igazgatójával szemben, ki a passzivitással szakítani akaró fiatal román ügyvédek feje, ugyancsak nemzetiségi programmal fellépett Muntean Aurél dr. szászvárosi vagyonos ügyvéd, az Activitatea című lap tulajdonosa. A két jelölt között oly feszült a viszony, hogy ki van zárva, miszerint akár Vlád, akár Muntean visszalépjön.

Budapestről késő éjjel azt telefonálja tudósítónk, hogy a dobrai kerületben még két jelölt lépett fel: Zsoldos László fővárosi hírlapíró és Schubert Sándor fővárosi törvényhatósági bizottsági tag. A két új jelölt még nem vallott színt, hogy milyen politikát szándékozik üzni.

A kerületnek mindössze 570 választója van, kik között 150 lelkész, a többiek nagy része községi bíró, jegyző, s mellettük néhány földbirtokos. A választásra nézve nagy befolyással bírnak a dobrai granicsárok, kikbe azonban egyik jelölt sem bizhatik.

pen senki, hosszú ideig senki sem nyult a szentelt víztartóba. Barátai néhány lépésnyi távolban figyelemmel kísérték s Gyula türelmetlen mozdulataiból látták, hogy untatni kezdi őt a hasztalan várakozás.

E percben magas, karcsú nőalak lépett be az ajtón, sűrűn lefátyolozva, s egyenesen a szentelt víztartó felé közeledett, bár léptei kissé ingadozók, bizonytalanok voltak, elhatározás látszott rajta. . . Gyula önkéntelenül megmozdult helyén, a feltűnő elegáns hölgyet közeledkedni látván.

Hátba férjes nő: gondolá nyugtalanul, de tudta, hogy meghátrálnia lehetetlen, s midőn a mellette álló hölgy finom ujját a szentelt vízbe mártotta, ő minden bátorságát összeszedve, lehajolt hozzá és fülébe sugta: mindörökké.

— Amen — rebegte halk, fátyolozott hangon a hölgy, s fölvetvén fátyolát és olyan arc mosolygott az ifju felé, melynek láttára fölkiáltott, fejét szédülően érzé, azt hitte álmodik.

— Laura — rebegé elragadtatva, olyan hangon, mely a szív legmelegebb érzelmeit tolmácsolta, s midőn barátai mellette termettek a szőke ibolyaszemű ifjuval együtt, ki nővérét a templomba kísérté, a kibékült mátkapár már karöltve állt előttük, mosolyos arcukon, mely kifejezte nemcsak boldogságukat, hanem a kicserélt szó valódi értelmét és nagy jelentőségét is: mindörökké!

A passzivitás hívei élénken foglalkoznak a választással. A brassói Gazeta Transilvaniei nagyon helytelenül a román jelöltek fellépését és arra inti a választókat, hogy ne szavazzanak egyik jelöltre sem. A lap hivatkozik arra, hogy Vlád Aurél dr. a múlt választások alkalmával kiadott manifestumot, melyben a románokat felhívták, hogy a választástól tartsák távol magukat, aláírta.

Vlád csütörtökön tartja programbeszédét Dobrán.

TÁVIRATOK.

A király csapatszemlén.

Bécs, május 26. A király ma reggel 7 órakor a Práterben szemlét tartott a Hladich alezredes vezénylete alatt kivonult és a 4. és 84. gyalogezredhez tartozó két zászlóalj felett. Kíséretében voltak Ferenc Ferdinánd, Lipót Szalvátor, Rajner és Ferenc Szalvátor főhercegek, a hadtestparancsnok, a közös hadügyminiszter, a főcsapatfelügyelő, számos törzs- és főtiszt, valamint a külföldi katonai attasék. O felsége legmagasabb megelégedésének adott kifejezést.

A balkán mozgalmak.

Konstantinápoly, május 26. Smerdesben, 20 kilométernyire északnyugatra Kasztóriától a monasztiri vilajetben, ahol már ápril 10-én is nagy összeütközés történt egy bandával, a melyet Searafov vezetett, pénteken újból heves összeütközés történt egy bandával. A csapatok körül fogták a 200 házból álló falut. Hir szerint a házak kilenczted részét szétrombolták ágyúlövészekkel. Robbanások is hallatszottak, amelyek valószínűleg dinamitbombsáktól származtak. A bolgárok vesztesége hir szerint 100 főre rug, a kik között falubeli lakosok is vannak. Kimerítő tudósítás még hiányzik, úgy látszik azonban, hogy a történetek igen komoly természetűek voltak, mert Husli basát, a 6. hadosztály parancsnokát odaküldték az eset megvizsgálására. A bandák utolsó üzelmei miatt a monasztiri vilajet minden kerületét nagyobb különítmények járják be, melyek sok embert tartóztatnak le.

A klerikalizmus ellen.

(Egy szocialista apostol beszéde.)

Arad, május 26.

Nevezetes vendége volt vasárnap délután a nagyváradi szociáldemokratáknak. Lejött Nagyváradra Bokányi Dezső, a budapesti szociáldemokraták egyik vezére, aki nagyszámú hallgatók előtt nagyérdekű beszédet mondott a francia szerzetesek beözönlése ellen s tiltakozásra hívta föl a nagyváradi elvtársakat. A több mint két órahosszáig tartó beszédet nagyszámmal hallgatták végig ügyvédek, orvosok és még számosan az intelligencia köréből. A beszéd érdekesebb passzusait az alábbiakban ismertetjük:

Bokányi előadásának főalapja az volt, hogy a liberálizmus Magyarországon bement a csődöt. Helyébe mindenütt a sötétség és a reakció lép. Ezt szolgálja a hatalom és más. Nincs más segítség és erő a klerikalizmus ellen, csak a szociáldemokrácia.

A kongregációs barátok és apácák alakjában egy fekete áramlat indult meg nyugatról, hogy leszorító szolgálatot tegyen a hatalmasoknak a fölvilágosítás ereje ellen. A mikor a francia forradalom kimondotta a nemesség és a papság vagyonának elkobzását, a legnagyobb szolgálatot tette Európában a szabadság ügyének, de ugyanakkor, a mikor a francia forradalom a papjainak hatalmát megnyirbálta és utat nyitott a fölvilágosultságnak, a nem száműzött, vagyontól meg nem fosztott papok Európaszerte összeálltak a nemességgel, hogy a papságnak hatalmát, a klerikalizmust újra fölvirágoztassák, restaurálják. Mindenütt, a hol a liberálizmus nem volt elég bátor, hogy harcba szálljon a klerikalizmussal: az egész vonalon sikerült a papságnak diadalt aratni és uralma jutni. Ha szétnézünk, látjuk az áldástalan állapotokat Spanyolországban; látjuk az ál-

dástalan állapotokat Olaszországban, Ausztriában, ahol a fekete reakció fenyegeti az egész európai kulturát. A klerikalizmus szolgálja a jó tulajdonsággal rendelkezőket, amivel ez a bizonyos kameleon nevű állat: színeiket, elveiket, meggyőződésüket pillanatonként változtatják.

Megalkusznak az orosz cárral, ugyanakkor tapsolnak a republikának, a köztársaságnak; éljeneznek a szláv szövetségnek, ugyanakkor Magyarországot is éltetik. A papságnak mindenütt az a törekvése, hogy minden eszközzel, ha kell erőszakkal, inkvizícióval, ha kell csuszás-mászással, árutakon magának a hatalmat biztosítsa és visezzelje azt a boldog korszakot, a mikor a kard, a pap és a biblia uralta az egész világegyetemet.

A magyar polgárságnak büne, hogy nem törte meg a rendőrségnek és a papságnak hatalmát, a papi birtokokat a papok birtokában hagyta és ezzel óriási hatalmat, erőt adott kezükbe politikai hatalmuk és pártjuk erősítésére.

Elmondja ezután a klerikalizmus és papok úzelmét. A szociálisták követelése az, hogy minden vallást és egyházat magán egyesülésnek, minden vallást magánügynök nyilvánítsanak. Közpénzt vallási célokra fordítani nem szabad, az egyházi birtokokat el kell kobozni és állami tulajdonná tenni. Adják ki ezeket a birtokokat munkásszövetkezeteknek bérbe és jövedelmét fordítsák kulturális célokra. A közoktatás legyen állami, megyei, vagy községi a felekezeti iskolákat meg kell szüntetni. A vallás tanítása az iskolából száműzessék. Általános, ingyen kötelező tanítás ellátás az iskolákban, felsőbb iskolákban azoknak, akik képességükönél fogva alkalmasnak bizonyulnak. Beszédét így végezte:

Mi küzdünk a kormány ellen, mint politikai elnyomók ellen; küzdünk a kapitalisták ellen, mint gazdasági elnyomók ellen, most harmadszor egy zászlót kell bontanunk a felvilágosodás letiprói ellen. Munkások, vigyázzatok! Elég rossz sorban részesülünk mi; elég elnyomást szenvedünk mi; legalább legyen meg az a nyugodt tudatunk, hogy gyermekeinkre jobb jövő vár. Minden proletárnak kötelessége, hogy ott, ahol a párt a klerikalizmus ellen harcba szólítja, álljon sorba a szociáldemokrácia mellett. A nép butításával szemben vigye mindenüvé a proletár a forradalmi szociáldemokrácia eszméjét.

Ha a papok faji, nemzeti különbség nélkül zászlóikra írják a fekete nemzetköziséget, akkor mi zászlóinkra írjuk a hódító piros nemzetköziséget!

MULATSÁGOK

(=) Ujaradi vörös kereszt bál. A magyar szt. korona országai vörös-kereszt egyesületének ujaradi fiókja özv. Hemmen Mátyásné elnöknő védnöksége alatt f. hó 23-án a Martini-féle uradalmi sörház termében hangversenyyel egybekötött táncvigalmat rendezett. A művészet színvonalán álló hangverseny szereplői közül különösen kiemelendő Bakin Lujza urhölgy, Gangl Andorné urnő, Hercog Róza urhölgy, Lux Károly, Netter Mariska, Petrovits Ilona urhölgyek. A hangverseny végeztével kezdetét vette a tánc, melynek csak a hajnali órák voltak véget. Jelen voltak:

Asszonyok: özv. Hemmen Mátyásné, Scheffer Béláné, Foitsek Károlyné, Szathmáry Károlyné (Vinga) dr. Hemmen Jánosné, dr. Holc Antalné, Theisz Miklósné, Csuta I. né (Kis-Szt. Miklós), özv. Lux Károlyné, Gangl Andorné, Petrovits Edéné, Petrovits I. né (Zádorlak), Backin Mihályné (Zádorlak), Szeydl Ferencné, Krause Brunóné, Schmidt Istvánné (Máslak), Bürger Ferencné, Pommersheim Jánosné, Böhm Alfrédné, Maisztrovits Jánosné (Arad), Berthe Györgyné, Zircher Antalné, Schiffer Mátyásné (Arad), özv. Schlesinger L. né, özv. Cichiny L. né, Jannitzky Jánosné, Winter Ferencné, Wenninger Józsefné, Bohm Jánosné stb.

Leányok: Netter Mariska, Papp Irénke (Kétegyháza), Petrovits Ilona, Schaffer nővérek, Szathmáry Böske (Vinga), Fehér nővérek, Böhm Katica, Gangl Elma, Brunne Margit (Arad), Schmidt Mariska, (Máslak), Müller Margit (Lippa), Kovacsics nővérek, Lambert Irma, Zircher Vilma, Schiffer nővérek (Arad), Fock Boriska, Maisztrovits nővérek (Arad), Sziében haár Márta, Bakin Lujza (Zádorlak), stb.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

(A horvát bán Széllnél.) A képviselőházi ülés alatt Khun-Héderváry gróf horvát bán, aki Bécsből érkezett, felkereste a parlamenti épületben Széll Kálmán miniszterelnököt s vele egy óránál tovább értekezett. Ugyanakkor jelent meg ott Szápáry László gróf fiumei kormányzó is, aki egy ideig szintén részt vett a bán és a miniszterelnök közötti tanácskozmányon. Hir szerint a horvát bán nemcsak a horvátországi viszonyokról, hanem a Bécsben folytatott értekezletekről is, melyeket a bán Kállay közös pénzügyminiszterrel és Pietreich közös hadügyminiszterrel folytatott, részletes jelentést tett Széll Kálmán miniszterelnöknek és teljes garanciát nyújtott az iránt, hogy a Horvátországban elhelyezett magyar államhivatalnokoknak egyetlen hájuk szála sem fog meggömbülni. Egyébként pedig a forrongások elnyomására, ha politikai eszközök nem elegendők, katonai beavatkozásról is gondoskodva van. Erre azonban minden valószínűség szerint nem kerül a sor.

Érdekes, hogy midőn gróf Szápáry László fiumei kormányzó a miniszterelnöktől kijött, a miniszterelnök előszobájában több képviselővel találkozott. Ezeknek felemlítvén, hogy ma este Fiuméba utazik, a képviselők egyike megjegyezte: — Természetesen a déli vasuton.

— Miért? — kérde a fiumei kormányzó.

— Azért, — volt a válasz — mert a déli vasut nem megy Horvátországon keresztül.

A fiumei kormányzó erre azt jelentette ki, hogy inkább megváltoztatja utazási irányát, hogysen azt higgyék, hogy magyar embernek Horvátországon keresztül utazni veszélyes.

(A Házban és folyosón.) Mig ezek folytak a miniszterelnöki szobában, azalatt a képviselőházban Barabás Bélát, aki a kvótabizottság dolgában beszélt, hallgatta érdeklődéssel a Ház. Általában feltűnt az a határozottság, melylyel Barabás Béla hirdette, hogy az obstrukció ki fog tartani, nem fog e gedni.

Ma választották meg a kvótabizottságot, melynek tagjait tegnap kandidáltak a szabadelvű-párt értekezletén. Az elhunyt Szcitovszky János helyett új tagot kellett választani, és a szabadelvű-pártban beállott kedvezőbb hangulatnak jeléül veszik, hogy habár Szcitovszky a volt nemzeti-párthoz tartozott, mégsem merült fel az az óhaj, hogy az új tagot is a volt nemzeti-párt köréből vegyék. Így jutott be a kvótabizottságba gróf Andrássy Gyula, ki eddig nem volt tagja a kvóta-bizottságnak.

Sokat beszéltek ma is a folyosón a Nagyvárad című lapról, mely vezércikkében hirdette, hogy gróf Tisza István van miniszterelnöknek kiszemelve. A cikknek címe is így szólt: „Tisza István miniszterelnök”. Azért tűnt föl ez, mivel a Nagyvárad című lap kormánypárti, s ha a kormányval nem is, de a kormánypárttal minden esetre összeköttetésben áll. A dolog Tisza István grófra nézve volt a legkellemetlenebb.

(Érdekes kombinációk.) A bonyodalmakból a kiszabadulást nagyon kevesen re-

mélik már aképen, hogy Széll Kálmán a helyén maradjon. Azt mondják, hogy Csáky Albin gróf, bár vonakodik, a megbízatást el fogja vállalni. Nem különösen grata persona a király előtt, de ha szükség lesz rá, hozzáfordulnak. Sőt Csáky Albin gróf magántársaságban beszélt is arról, hogy a megbízatás esetén minő magatartást szándékozik követni.

Eszerint Csáky Albin grófnak az a terve van, hogy mindenekelőtt biztosítja a katonai javaslatok kivételével a határidőhöz kötött javaslatok elintézését, ami ellen az ellenzék a katonai javaslatok visszavonása esetén nem tiltakozhatik. A kiegyezési javaslatok és a költségvetés megszavazása után aztán Csáky Albin gróf fölosztatná a képviselőházat és a katonai javaslatok meg a véderőjavaslatnak vivmányaival ellátott programmal, tehát nyíltan a nemzet elé terjesztve a kérdéseket, új választásokat rendelne el. Természetesen erélyes kezű belügyminiszter mellett. Ha az új választások után a függetlenségi párt a mostaninál jelentékenyen nagyobb számmal kerülne vissza, erre az esetre Csáky Albin gróf ismét fölosztatná a Házat és ismét új választásokat rendelne el.

E második választás eredményétől függenek aztán, hogy megmaradjon a kormányon, mert ha ezuttal ismét jelentékenyen megnövekedne a függetlenségi párt, konzervatív kormányra kellene következnie. Kérdés azonban, hogy Bécsben miképen fogadják ezt a programot.

(Ötven és százötven.) A Keleti Értésítő ma esti kiadása megemlíti, hogy a szabadelvűpárt tegnapi értekezletén alig ötven képviselő vett részt, noha ez idő szerint több mint százötven szabadelvű párti képviselő tartózkodik a fővárosban.

A könyvatos lap szerint ellenzéki körökben élénk érdeklődéssel tárgyalják ezt a dolgot. Baloldali képviselők úgy tudják, hogy a szabadelvűek azért nem jelentek meg nagyobb számban az értekezleten, mert értesültek arról, hogy Széll Kálmán fel fog szólalni és vele szemben a párt bizalmi nyilatkozatra készül.

(Plósz és a részletüzet.) A képviselőházi pártok a jobb oldal és a baloldal egyaránt készülődnek a nyári hadjáratra. Turnusokra oszlottak a honatyák s hogy ne essék a fáradtság nehezükre, felváltva fognak „inspekciót” tartani az üléseken. Ez a turnus-rendszer sok tréfára ad alkalmat. Ma például a folyosón egy jó élceiről ismert kormánypárti képviselő így szólott az igazságügyi miniszterhez:

— Hasztalan üzentél hadat, kegyelmes uram, a részletüzetnek, ime, most bevonul az a Házba is, jelezvén, hogy a Széll taktikája ebben is érvényesül.

— Ne feledd — válaszolt Plósz — hogy én csak a káros részletüzetnek üzentem háborút.

— Nos, van a turnusoknál károsabb részletüzet? — válaszolt kacagva a képviselő.

(Körber és a magyarok.) A Reichsrath mai ülésén Körber miniszterelnök ellen támadást intéztek a — magyarok miatt. Bianchini sűrűs interpellációt adott be, amelyben felpanaszolja, hogy a horvát képviselőket nem engedték az uralkodó elé. Mindenkinek jogában áll — ugymond —

a koronához fordulni panaszával, csak a horvátokat ütik el ettől. Es miért? Azért, mert *Körber* urnak nincs bátorsága szembe szállni a magyarokkal, ha azoknak valaki kellemetlenkedni akar. Ez ellen erélyesen tiltakozik.

Körber miniszterelnök kijelenti, hogy az osztrák kormány a fennálló viszonyok között a Reichsrathban nem engedi tanácskozás tárgyává tenni a horvát ügyeket. Any nyit azonban megnyugtatót mondhat, hogy a zavargások híre tulzott, hogy a rögtönítelő bíróság még senkit ki nem végeztetett és hamis az a hír is, hogy a horvát zavargások alkalmával tizenegy ember meghalt és vagy ezer megsebesült.

Körber szavait nagy zajongás közt hallgatták s végezetül — leabcugolták a magyarokat. Ugyan ki ütközik meg ma már ezen?

Pör a villamos-társulat ellen.

(A túllízeltet logyasntás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Kis összegről szóló, de lényegileg fontos ügyben indítottak pert az aradi villamos társulat ellen. Ezuttal nem az ismeretes refrakciáról van szó, mert a most megindult per azt van hivatva megállapítani, hogy a villamos-társulat önkényszerűen állapítja-e meg a fogyasztás árát és hogy ily módon az egyes fogyasztó által többet fizetett meg, mint amennyi a tényleges fogyasztás és hogy ilyképen minden fogyasztó visszaperelehet a társulattól a fizetési többletet, melylyel a társulat jogtalanul meggazdagodott és az egyes fogyasztókat megkárosította.

Fényes Kálmán dr. aradi ügyvéd a községi bíróságnál 24 korona 20 fillér erejéig beperelte a villamos-társulatot azon jogcímen, hogy a társulat 1902. év március, április május és június hónapokra 24 korona 20 fillérrel többet követelt és kijelentette, hogy csak azért fizette ki ezt a többletet, mert a villamos társulat azzal fenyegette, hogy ha a számláját ki nem egyenlíti, akkor elviszik a villamórárt, egyszóval kapcsolják az áramot.

Felebbezés folytán ez ügy a kir. járásbíró-ság elé került, hol ma volt a tárgyalás Babó Iván járásbíró előtt.

Mielőtt még érdemben tárgyalta volna, Steinhardt Mór dr., a társulat képviselője, a bíróság illetékessége ellen tett kifogást és azt vitatta, hogy az áramszolgáltatás kereskedelmi ügylet és mint ilyen kereskedelmi bíróság elé tartozik.

Babó járásbíró felvilágosította a társulat ügyvédjét, hogy az új sommás eljárás szerint a kifogás tárgytalan. Steinhardt azonban ragaszkodott a kifogáshoz, minek vége az lett, hogy a bíróság kifogását elutasította.

Érdemben Fényes Kálmán dr. előadta, hogy az említett hónapokban a villamos-társaság egyetlen-egyszer sem vizsgálta meg a villamórárt és hogy a számla nem a tényleges fogyasztás alapján lett kiállítva, hanem a társulat önkényes összeállítása alapján.

A bíróság felhívja a villamos társulatot, hogy igazolja, miszerint a dr. Fényes Kálmán villamos óráját a kérdéses időben megvizsgálta.

A társulat ennek bizonyítására 8 napi haladékot kért, mely kérelemnek a bíróság eleget tett, és a tárgyalást elnapolta.

A külpolitika köréből.

(A bolgár kormányváltás. — A balkáni forrongás. — Klerikális hősök.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

A bolgár kormányváltás, úgy látszik, üdvös hatással lesz a Balkán állapotaira. Az új kormány erélyes kézzel fogott hozzá a macedon bandák fékentartásához és szigorúan ellenőrzi a macedon bizottságok működését. Nyilvánvaló, hogy a megbukott kormány összejátszott a lázadókkal. Hogy a viszony most mennyire javult, kitűnik abból is, hogy Ferdinánd fejedelem el akar látogatni Konstantinápolyba, hogy a szultánnal személyesen érintkezék és a félreértéseket eloszlassa. Mert a félreértések igen nagyok, ami kitérít abból is, hogy a szaloniki merényletek idején a porta egyenesen háborút akart üzenni Bulgáriának, annyira meg volt győződve arról, hogy a merényletek Bulgária művei.

A sok apró csete paté után ma végre egy érdekesebb hír érkezett a balkánról. A hírhedt Szaráfov Borisnak és Czakalorovnak egyesült bandáit, melyek Kasztoria környékén április elseje óta garázdálkodtak, a török csapatok tegnap megtámadták s elkeseredett küzdelem után felkoncolták. Hogy mennyi a két fél vesztesége s hogy Szaráfov, a macedon nemzeti hő is otthagya-e a fogát, vagy sikerült neki megmenekülni, arról hiányoznak a részletek. E bandáknak az volt az utolsó hőstettük, hogy Kasztoria közelében teljesen elhamvasztották Merde falut, melynek romjai közt ötven holttestet találtak. A török csapatoknak az albán területeken kivívott sikereit megerősítik. Hír szerint a Hassan Szaku vezetésével Djakovóból menekült albán előkelőket majd mind letartóztatták, a Szulejman aga parancsnoksága alatt álló és a Decsanai kolostort megszállott albánok pedig elmenekültek. A konstantinápolyi nagykövetségek szigorú óvintézkedésről gondoskodtak. Az orosz nagykövetséget 150 tengerészkatona őrzi, a francia nagykövetség is fegyveres védelemben részesül. A nagykövetségi épületekbe csak a nagykövet által kiadott igazolvánnyal lehet belépni.

A párisi klerikálisok szándékainak végrehajtásában a la villettei világhírű vágóhid mézárólegényei ugyanolyan szerepet játszottak, mint a minőt a st.-marxi mézárólegények szoktak játszani a bécsi Lueger-gyülekezéseken. Ezek képezik azt a védelmi, alkalmadtán pedig azt a támadó csoportot, mely a reakcionárius főkolompások szolgálatában brutális hajlamainak szívesen ad szabad folyást és mellesleg tisztességes föllépési díjban is részesül. A la villettei mirmidonokat, akik négy évvel ezelőtt, a Dreyfus-pör tárgyalása alkalmával tetteletileg jelentek meg az utcán, most a templomokba vezényelték, hogy a papok törvénysértéseit a törvény megtartását követelő polgárokkal szemben megvédelmezzék. Zsoldjukat már az első ütközetnél becsületesen megérdemelték.

Ugy a kormánylapok, mint a reakcionárius sajtó egyértelműleg elismeri, hogy ezek a brutális fickók a katolikus ifjúsággal és apácákkal együtt borzalmas durvaságokat követtek el. Jellemző a klerikális sajtó karakterére és lelkiállapotára, hogy nagyon büszkék a pártjuk által szervezett alávalóságokra. Néhány tucat teljesen védtelen embert az állati horda félig agyonvert s a templomokban vér folyt a papok szemelátára, sőt biztatására. Leggyalázatosabban viselkedett a klerikális csöcselék a belleuillei templomban. Itt valóságos csapdát készítettek a republikánusok számára. Mikor Aurioi ex je-

zsuita belekezdett a prédikációjába, Clowis Hugues kerületének választási bizottsági elnöke nyugodtan megkérdezte tőle:

— Hitszönök polgár, van önnek erre engedélye?

A kérdezőt és kisértőt egy pillanat alatt fűtykösökkel, ölmosbotokkal s boxolókkal támadták meg s leverték. Mindez tervszerűleg elő volt készítve. Sőt egéruat tartogattak a számukra, hogy azon menekülvén, körül fogják őket. Tizenöt republikánus kapott kisebb-nagyobb sérülést.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Színházi botrány. A nagyváradi Szigligeti színház kapui vasárnap este zárultak be. Hogy minő ékes jelenetek közt, azt egyik ottani lap így írja meg: *Bob herceg* került előadásra, ki tudná hanyadszor. Ember ember hátán szorongott a színházban, de az előadás minden kritikán aluli volt. Ugyszólván nem is volt előadás, mert a plebs galádul rakoncátlankodott és az énekszámokon kívül semmit sem lehetett hallani a darabból, az óriási szüni nem akaró tombolás és ordítózás miatt. Az előadást többször félbe is kellett szakítani. Az utolsó előadáson *Haller Irma* játszotta *Bob herceget*, *Annie Parlagi Kornélia*. A viharos óvációk mellett mindketten sok virágot és virágcsokrot kaptak, *Parlagi Kornélia* egy ezüst koszorút is. Előadás után óriási néptömeg várta a két szubrettet a színház előtt s midkettőjüket hazakisérte folytonos ordítózás közben. A „*Bob herceg*” előadások alatt a színház az orfeumok mintájára süllyedt. Nem az előadás, de a földszinti álló és magasabb régiók viselkedése tekintetében. Az utolsó előadások — ezt bátran konstatálhatjuk — nem mentek előadás számba, mert az intelligens néző nem előadást látott, hanem bántó zürzavart. Komoly, okos emberek, a színművészet igaz barátai mondják, hogy a pártoskodó zajongások a színház jövőjét fenyegetik súlyos veszedelmmel. Jövőre, majd ha a színtársulat újból visszajő, remélhető, hogy másképen alakul a helyzet. Föltétlenül szükséges, hogy a direktió utját vágja minden otrombaságnak, mert az előadások nem szorulnak ilyen vonzerőre.

* A délvidéki színészözetkezet fölbomlása. Karánsebesről jelentik, hogy Zombor, Nagy-Becskerek és Lugos városok szövetezése folytán a délvidéki színészözetkezet felbomlott. Ez a vidéki színészözet nagy veszélyt rejt magában, mert a kerület feloszlása folytán még semmi intézkedés sem történt a többi délvidéki városok kárpótlására. Több vidéki igazgató ajánkozott a színház nélkül maradt városokhoz, ami azt az eszmét keltette fel, hogy Zombor, Nagy-Becskerek és Lugos szövetezése után a délvidék többi kisebb városai új színi kerületet alkossanak. Az eszme annál tetszősebb, mert Magyarország végvidékén az ugyszólván elszigetelten élő intelligens magyarságnak ez volt az egyetlen szórakozása. Az alakítandó új színikerület érdekében az illetékes tényezők már meg is indították sajtó útján a mozgalmat.

* Ibsen haldoklik. Az egész világ kulturája óriási veszteség előtt áll. Megbízható helyről érkezett táviratok szerint *Ibsen Henrik* állapota az utóbbi időben igen rosszra fordult és el lehetünk készülve a legrosszabbra. A „*Dresdener Anzeiger*”-hez Koppenhágán keresztül érkezett távirat szerint *Ibsen Henrik* Krisztianában a *halálal vívódik*. A nagy költő már régóta betegeskedik és állapota most annyira megrosszabbodott, hogy környezete már többször azt hitte, hogy elérkezett a nagy ember utolsó perce. Különösen az utóbbi napokban a betegség oly rohamosan halad, hogy a teljes feloszlás nem sok idő múlva várható.

* Az új színház megszűnik. *Sealkay Lajos*nak új vállalkozása éppenséggel nem sikerült. A fővárosban a közönség nem szokott hozzá a kis színházakhoz, amilyent más nagy városok-

ban szép számban található. Az Uj színház május végén megszűnik és Szalkay vidékre megy igazgatónak.

* **En vagyok az élet.** Sas Edének, a magyar irodalom egyik legszorgalmasabb, jeles munkásának új könyve jelent meg. *En vagyok az élet*, a regénye címe, mely méltán vonja magára a közönség érdeklődését. A napilapok ismert, vonzó tolu tárca- és novella-íróját, a hangulatos megkapó versek poétáját egészen új oldalról mutatja be az a vaskos kötet: mint nagy koncepcióra képes, kiváló kvalitásokkal rendelkező regényíró, aki bátran neki vág az élet a mai kor legnagyobb problémájának, mely jelenleg a világot foglalkoztatja és állandóan forrongásban tartja a lelkeket. Sas Ede regényének perspektívája az a küzdelem, melyet a régi és az új világlátás vív meg egymással. Sas Ede szociálistái nem a gyárak, műhelyek munkásai közül kerülnék ki, akik közt igen sok az idegen elem, hanem a magyar föld speciális szocializmusát rajzolja, a magyar parasztság forrongását, melyet ideig-óráig elnyomhatunk, de a mely mégis folyton reszketésben tartja lábunk alatt a talajt, míg kielégítő megoldását meg nem találjuk. E nagy kérdésekkel egy fiatal szerzetes tragikus élettörténetének keretében foglalkozik a szerző. Sas Ede regénye a *Pallas* irodalmi és nyomdai részvénytársaság díszes kiállításában jelent meg. Kapható a kiadó cégnél, valamint minden könyvkereskedésben Ára 3 korona.

* **Verne Gyula** egyik legsikerültebb regénye: „A bégum 500 milliója” jelen meg új kiadásban, megővítve sok új eredeti, francia képpel. Az ifjúság e kedvelt írójának könyvei közt nem sok van, mely érdekesebb és izgatóbb lenne, mint ez a történet. Attól kezdve, hogy a bégum mesés örökségén egy német és egy francia professzor osztozódik, egész addig, amidőn Schulze urat ép abban a pillanatban öli meg egy szétrobbant lövedék, amikor Sarassin professzor városát el akarja törölni a föld színéről, nincs a kötetben egyetlen egy lap se, amelyen az olvasó érdeklődése csökkenne. És az Acélváros gigászi csodái, melyek közt a változatos epizódok során végig kalauzol bennünket a tudós szerző, élénk varázsolja a modern ágyuipart a maga egész nagyságában és félelmetes voltában. A nagy sikerült, gördülékeny magyar fordítás Szász Károly munkája és nem szorul külön dicsőre; a díszes kötetet a Franklin Társulat adta ki: ára füzve 2 korona, szinnyomatu vászonkötésben 3 korona 50 fillér.

Játékbarlang a fővárosban.

(Az ál-kereskedő és az ügynök.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26.

Szenzációs ügyben folytatja most a vizsgálatot a budapesti rendőrség. Egy leleplezett kártyabarlangról van szó, mely már évek hosszú sora óta szedi áldozatait.

A kártyabarlang az Ujvilág-utcában van egy kereskedő lakásán. A kereskedő nevét még nem sikerült megtudni. A rendőrség egyelőre titokban óhajtja tartani a dolgot, mert a bűnösöknek csak egy része van még a kezek között.

Az említett ujjvilág-utcai kereskedő éjjel is nyitva szokta tartani a boltját, ami feltűnt a szomszédoknak. Az azonban nem tűnt fel, hogy elszórtan a késő éjjeli órákban is akadtak „vevők”. Ezeket a kereskedő nagy hajlongások között fogadta s bevezette a lakásába, mely egy nagy teremből és több kisebb szobából állott. A teremben folyt a tiltott kártyajáték: makaó, nasi-vasi és a baccarat. A bank forgalma minden éjszakán több ezer forinttra rugott.

A sok könnyelmű ember között, akik innen zuhantak a romlás örvényébe, volt egy D. G. nevű fiatalember, aki nyolcezer forinttal ment fel vidékről a fővárosba, hogy ott üzletet nyisson. A vonaton megismerkedett egy barátságos külsejű úri emberrel, aki megnyerte bizalmát s elmondta neki, hogy sok pénz van nála. Az idegen erre beinvitálta őt az ujjvilág-utcai kereskedőhöz azzal, hogy ott majd aján-

lanak neki megfelelő üzletet. D. G. el is ment s az Ujvilág-utcában mihamar beavatták őt a házard-játék titkába.

Három hét alatt vége volt a D. G. 8000 forintjának. A beldogtalan ember kétségbeesésében kiment a kerepesi-uti temetőbe s ott az *édes anyja sírján fejbe lőtte magát.* A lapok idején meg is irták az öngyilkosságot. D. G. heteken át élet és halál között lebegett a Rókusban s mikor felgyógyult, feljelentette a játékbarlangot a rendőrségen.

Krecsányi Kálmán detektívőnök mult pénteken éjjel több detektív kíséretében megjelent az ujjvilág-utcai bűntanyán. Epp tetten érte a házard játékosokat s a bankot lefoglalta. A játékosok között a főváros több előkelő polgára szerepel, de nagyobb számmal vannak köztük a sipisták, a hamis kártyások, akikkel a játékbarlang tulajdonosa osztozkodott.

A vizsgálat kiderítette, hogy az ujjvilág-utcai álkereskedőnek *fizetett ügynökei* vannak, akik a vonatokon utaznak, ismeretséget kötnek a pénzes vidékiekkel s a D. G. esetének mintájára, a bűnbarlangba csalják őket.

A játékbarlang tulajdonosa s cinkostársai most rendőri felügyelet alatt állanak s lefoglalják őket tartóztatni.

Egy aradi kefekötő milliója.

(Aki lemond az örökségről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Az aradi polgári menház egy szegény lakóját ma nagy és ritka szerencse érte. A szerencse voltaképpen nem ő reá mosolygott, hanem élettársára, a feleségére, de azért ennek a mosolygásnak a derüje az ő arcára is átszármazott.

Szalmann Adolf kefekötő a szerencse kegyeltje, aki csak azt sajnálhatja, hogy élete alkonyán jutott olyan helyzetbe, hogy egy millió koronás örökségről *kétezer forint és havi 60 forintos életjáradék ellenében lemondjon.*

Exotikus történet ez nagyon, de való igaz; *Bonts Döme* kir. közjegyző előtt van okiratban összefoglalva, a hitelesség kedvéért. A részletek a következők:

Szalmann Adolf kefekötő Nagyszébenből került Aradra, a felesége pedig csehországi asszony, *Krebok Zsuzsanna* a neve. Az asszonynak volt egy öccse, egy évvel fiatalabb mint ő. Csehországban maradt és ott vállalkozó lett. A kedvező szerencse mellett *Krebok Jakab* szorgalmával és közgazdasági szakismertével Ausztria legelső nagyiparosai közé küzdötte föl magát.

Hatalmas kiterjedésű posztógyára volt Bialában, egy csehországi városban, majd pedig nagyobb földbirtokokat vásárolt. Szép fekvésű villában töltötte a nyári hónapokat.

A nővére itt Aradon élt Szalmann Adolfal, a kefekötővel. Csakhogy Szalmannéknak a szerencse nem kedvezett, iparuk pangott s Szalmann bekerült a polgári menházba, a felesége, *Krebok Zsuzsanna* pedig a várostól kapott három forint havi segélyt. Megélni persze ebből nem igen lehetett volna, az öccse, a gyáros küldött minden hónapban olyan segélyt, melyből a nővére tisztességesen meg tudott élni.

Harmincnégy éve lakott az öreg házaspár a Petőfi-utca 5. számú házban. A mult héten csütörtökön aztán egy távirat érkezett Szalmann Adolf címére Bialából. Ertesítették ebben az öreg kefekötőt, hogy sógora, *Krebok Jakab* végrendelet hátrahagyása nélkül hirtelen meghalt.

Az elhunyt gyáros 77 éves, a nője, *Szalmanné* 78 éves, Szalmann pedig néhány évvel fiatalabb. Szalmannék a temetésre már nem tudtak elmenni, a hagyaték iránt pedig különösképp nem érdeklődtek. Várták, hogy mi lesz most.

Azt tudták nagyon jól, hogy *Krebok Jakab* legközelebbi rokona Szalmanné, aki egyedüli nővére az elhunytak. A többi rokon mind csak távolabbi.

Tegnapelőtt azután vendég érkezett Szalmannékhoz. Hárman jöttek Bialából. *Then Zsuzsanna*, egy fiatal, 21—22 éves hölgy, a társalkodónéja: *Sztocynszki Gyula dr.-né* és *Mycinszki János dr.* bialai közjegyző. Mindhárman a „Fehér Kereszt” szállodában voltak megszállva.

Then Zsuzsanna az elhunyt *Krebok Jakab*nak távoli rokona. A leány nagyanyja és *Krebok Jakab* anyja nővérek voltak. *Krebok* az árvaságra jutott leányt öt évvel ezelőtt házába fogadta és azóta mint nevelt leányt tartotta.

Then Zsuzsanna és két kísérlőjének aradi utja az örökséggel állott kapcsolatban.

Then Zsuzsanna kész szerződést hozott magával s arra kérte Szalmannét, hogy azt írja alá. Ez a szerződés igen furcsa volt. Ebben Szalmanné lemondott a hagyaték iránt fennálló minden igényéről, ellenben kárptólásul kap rögtön 2000 forint készpénzt s azonkívül havi 60 forint járadékot, amelyet az asszony halála után a férj is élvezni fog. A hagyaték pedig, olyanok számítása szerint, akik ismerték az elhunyt *Krebok Jakab* vagyoni viszonyait, körülbelül 4—500,000 forint értékű. — Készpénz nincs s azonkívül sok künnálló követelés is bele van számítva ebbe az összegbe, de azért még mindig tekintélyes vagyon.

Then Zsuzsanna eladta, hogy a künnlevő követelések nagyrésze behajthatatlan váltókból áll, a gyár üzeme kisebb lett, nemrég 80,000 forintot kínáltak érte s az elhunyt még életében tanuk előtt kijelentette, hogy vagyonát Then Zsuzsannára hagyja, kiköti azonban, hogy nővéréről, *Krebok Zsuzsannáról* gondoskodják, s kérte, hogy írja alá a szerződést, melyben az örökségről lemond.

Krebok Zsuzsanna és a férje, *Szalmann Adolf*, kellemetlen alternatíva előtt állottak. Egyrészt a milliót érő vagyon és a vele járó nem csekély gondot, másrészt a gyors és biztos segély, — nehéz volt a választás.

Szalmann Adolf egy régi jóakarójához, *Schill József* megyei főjegyzőhöz fordult tanácsért. *Schill* főjegyző megmagyarázta nekik, hogy a mennyiben nem fogadják el az ajánlatot, a hagyatékból egy nagy rész őket fogja illetni. Amde több mint bizonyos, hogy a többi rokonok, s kiváltképp *Then Zsuzsanna* pörrel fogják megtámadni őket. A per befejezéseig a vagyont nem fogják élvezni, az ilyen per pedig emberi számítások szerint három-négy évig elhúzódhatik.

Szalmannék most már hamar döntöttek. Öreg emberek ők, akit nem várhatnak a per végéig s azonkívül mit is kezdenének a nagy vagyonnal? Nekik már a nyugalmas élet a főcéljuk, s ezt elérik az évjáradékkal.

Mikor *Schill* főjegyzőnek megmondták, hogy milyen ajánlatot tett a csehországi hölgy, a főjegyző arra figyelmeztette őket, hogy a honnan 60 forintot ígérnek, onnan 80 forint is telik, s hogy kérjenek havi 80 forintot, elég nagy vagyonról mondanak le ennek ellenében.

Szalmannék ezt a kívánalmakat elő is terjesztették, de a *Then Zsuzsanna* ultimátuma az volt, hogy 60 forint, vagy per. Így aztán megelégedett a Szalmann pár havi hatvan forinttal.

Szalmann már érdekes tervet is szőtt ma-

gának. A nagy szerencse egy régi vágyához hozta közelebb. El akar menni Erdélybe, hogy meglátogassa szülőföldjét Nagyszeben.

Az öreg Szalmannt most valószínűleg ki fogják tenni a menházból, mint a hogy előreláthatólag a város is meg fogja vonni a három forint havi segélyt Szalmanntól.

Érdekes, hogy a hagyatéokra eddig 43 örökös jelentkezett, akik közül husz vérrokon van. Aradról is került még egy távollat vérrokon: özv. *Hönigné*, aki háztulajdonos a Szent Péter-téren.

SPORT.

+ **Nemzetközi lawntennis verseny.** A budapesti margitszigeti sporttelepen május 28-án és folytatólag 6-7 napon át fog lefolyni az első nemzetközi lawntennis verseny, melyet Magyarországon rendeznek. A rendezés feladatára a Magyar Atlétikai Club vállalkozott s igyekezetét már eddig is siker kísérte, a várakozásnál jóval felül érkezett be nevezés. Anglia egyik legkiválóbb játékos, aki a francia bajnokságot védte s jelenleg pedig Berlin bajnokságát képviseli újra megvédeni: *Ritzia*, Budapestre jön. Bécs, Prága, mely városokban régi fejlett lawntennis sportélet van, legkiválóbb képviselőit küldi. Pólából is két kiváló játékos érkezik. A magyar versenyzők ugyiszólván teljes számmal vesznek részt.

Kormos Adolf bírái előtt.

(Csáky Albin gróf meghívója.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26

A Szelle József volt aradi ügyvéd ismeretes bűnperéből szomorú hírnévre vergődött Kormos Adolf nyugalmazott kuriai bíró felett, mint már említettük, a kir. kuria és a főrendiház tagjából alakított legfőbb fegyelmi bíróság június hó 8-án ül össze tárgyalni, hogy a megtevélyedet kuriai bíró felett verdiktjét meghozza.

A legfőbb fegyelmi bíróság tárgyalása, mint ma Budapestről jelentik, nyilvános lesz. Jogászörökben óriási érdeklődéssel néznek a tárgyalás lefolyása elé, már csak azért is, mert ez az első eset, a mikor a legfőbb fegyelmi bíróság nyilvánosan tárgyal, tanácskozik és ítélkezik.

A kuria másodelnöke, tanácselnökei, bírái és velük együtt a kuriához beosztott táblai bírák, elnökök, tanácselnökök és gyakorlat folytán a tanácsokban levő bírák, a koronaügyész és főügyészek fegyelmi ügyekben ítélkező hivatali legfőbb fegyelmi bíróság intézményét (ez a Kormos Adolf ügyében döntő fórum teljes címe) az 1871. évi 8-ik törvénycikk hozta létre s ennek 84-ik §-a szabja meg működési körét és eljárási módját. A bíróságnak a törvény megalkotása óta egyetlen egy esetben sem volt még nyilvános ülése, mert azóta vádhatározat nem hozott. A megvesztegetés vádjával terhelt Kormos Adolf nyug. kuriai bíró fog tehát legelőször a legfőbb fegyelmi bíróság nyílt ülése elé állani.

A vádindítvány már elkészült s azt Csáky Albin gróf főrendiházi elnök, mint a legfőbb fegyelmi bíróság elnöke, a büntető bíróság, illetve a koronaügyésztől nyert értesítés után megküldötte Kormos Adolfnak, a ki szintén be-terjesztette arra vonatkozó igazoló iratait.

A vádiratot a legfőbb fegyelmi bíróság május 11-én tartott ülésében hozta meg.

Csáky Albin gróf a mai napon a következő meghívólevelet intézte a Kuria és a főrendiház részéről kiküldött bíróságnak ancienultás szerint első hét hét tagjához:

A királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróság az eddigi megállapodások szerint f.

évi június 8 án délelőtt 11 órakor a fegyelmi vád alá helyezett Kormos Adolf nyugalmazott kuriai bíró fegyelmi ügyében végtárgyalási ülést tart, a melyre ezennel meghívom, egyúttal előleges tájékozás céljából /- alatt idezart vádhatározat egy példányát mellékelem.

Mint hogy az 1871. évi 8. tc. 35. §-a 4 ik bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróság az elnökön kívül tizenkettes tanácsban itél: a jelzett végtárgyalás megtarthatása céljából fel kell kórnem, hogy a fent kitűzött bírósági ülésre mulhatatlanul megjelenni s megjelenéséről engem jelen meghívó kézhezvétele után nyomban, esetleg táviratilag értesíteni, vagy a mennyiben az elítélés alá kerülő fegyelmi ügyben érdekeltég révén bírói minőségben nem járhatna el, azt haladéktalanul tudomásomra hozni méltóztassék.

Csáky Albin gr.

A nyilvános tárgyalást a főrendiház nagy üléstermében fogják megtartani. A vádhatóságot Székely Ferenc koronaügyész képviseli, Kormos pedig védője, Friedmann Bernát dr. kíséretében jelenik meg.

A tárgyalás úgy fog lefolyni, mint a rendes bírósági ügyek. Délelőtt 11 órakor kezdődik és előreláthatólag estig eltart.

Ha szavazásra kerül a sor, először az előadó bíró szavaz, utána pedig a főrendi és kuriai tagok felváltva adják le szavazatukat az elnöknek.

Érdekes megemlíteni még, hogy a legfőbb fegyelmi bíróság szabadságvesztést nem mondhat ki, csak hivatalvesztéssel sújthat, azonfelül pénzbüntetést, vagy dorgálást róhat a vádlóra.

HIREK.

Szerencsétlenség a Marosparton.

— A rendőri vizsgálat. —

Arad, május 26.

Megirtuk tegnap azt a szerencsétlenséget, mely hétfőn este a Maros partján egy szénás szekeret ért. A rendőrség az esetről ma reggel vett tudomást, mikor egy rendőr kíséretében megjelent Tóth Mihály, a lezuhant szénás szekér kocsisa Rimanóczy Zsigmond ügyeletes rendőrtiszt előtt.

Tóth úgy adta elő az esetet, amint megirtuk. A zuhanás maga rendkívüli módon történt. Amint a part Petőfi-utcai részén túl haladt a kocsis, a hátulso bal kereke lesüppedt, a szekér a rajta lévő óriási súly szalmával megbillent, úgy, hogy a lovakat felrántotta s maga fölött átlendítve, bedobta a Marosba. A lovakal együtt lezuhant a parton a megfordult kocsis is. A kocsis megkapaszkodott a part kövéiben. Az egyik ló a szekér egy részével kiúszott. A másik ló belefulladt a vízbe, még pedig azért, mert az óriási zuhanás összetörte.

A Marosba fordult szalmáskocsi ügyében a rendőrség ma reggel helyszíni vizsgálatot ejtett meg, melyen Zúbor Andor fogalmazó és Herling Gyula városi mérnök vett részt. Ennek eredményeképp megállapították, hogy a baleset a Petőfi- és Eötvös-utcák közt elvonuló 5 és fél méter széles, és 3 méter szélességben kövezett védgáton történt, s a dőcögős kövezeten egyensúlyát veszített s a nagy esőzéstől sulyban gyarapodott szalmáskocsi a korlátra zuhant, azt ledöntötte s ezen keresztül a szalmarakomány sulya által vonva belezuhant a Marosba.

Tegnapí hirrovatunkban megemlítettük, hogy a teherszállító kocsik a kapitányi hivatal intőzködése folytán közlekednek a védgáton. Mint értesülünk, a teherrakományyal telt

kocsik, valamint a falkában hajtott lábas járszágok utja városi szabályrendelet által van Marospartra terelve s a főkapitány csupán végrehajtotta a szabályrendeletet. Ha azonban má a Marospart az utirány a szabályrendeletben úgy ezen uttest megfelelő világítása egyik leg sürögsebb feladata volna a városnak.

— **A megyei szabadelvü-párt közgyűlése.** Aradmegye szabadelvü-pártja a következő meghívást bocsátotta ki: Az arad megyei szabadelvü-párt folyó évi május hó 29-én este fél 8 órakor a „Millenium“ sör csarnok külön termében közgyűlést tart melyre a párt tagjait ezennel tisztelettel meghívja: *Az elnökség.*

— **Bérmálás az egyházmegyében.** A közeli pünkösdi ünnepek alkalmával ismét idő szerű lett a bérmálás, a mely tavaly őszi csanádi egyházmegyében elmaradt. Mint értesülünk, az idei pünkösdi bérmakörut szintén elmarad és valószínűleg őszi szel megy csak végbe. Az eddigi terv szerint ezúttal a verseci és makói esperesi kerületek plébániái kerülnek sorra. A bérmálást Desselwffy Sándor megyei püspök és annak esetleges akadályoztatása esetén Németh József főszentelt püspök fogja végezni.

— **A románok és a megyegyűlés.** Szombaton tartja Aradmegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést, melyen, úgy látszik, meg akarják ismételni a románok a legutóbbi megyegyűlés zajos jeleneteit. A *Tribuna Populului* mai számában az aradmegyei román-klub nevében Velics Mihály elnök és Vácán Traján titkár felhívja a törvényhatósági bizottság román tagjait, hogy a gyűlésen teljes számban jelenjenek meg. A meghívó egyben a péntek esti értekezletre is szól, melyet a Vass-vendéglőben tartanak.

— **Sándor király — összeesküvő.** Belgrádból rendkívül érdekes hírt hoz a táviró. Azt jelenti, hogy a rendőrség a montenegrói udvart kompromittáló iratokat fedezett föl s ennek kapcsán rájött, hogy Nikita fejedelem ellen Sándor szerb király összeesküvést szőtt. A részletek még hiányzanak.

— **Az izr. hitközségi választások.** Az aradi izr. hitközség választási bizottsága a következő értesítést intézi a hitközség tagjaihoz: Az aradi izr. hitközség elnöksége és képviselőtestületének választása vezetése céljából kiküldött bizottság a hitközségi alapszabályok 21. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel értesíti a hitközség t. tagjait, hogy az 1903. évi választásnál választói joggal bíró tagok névjegyzéke összeállított és az a választók általi betekinthezés céljából a hitközségi jegyzői hivatalban van letéve egy példány pedig a zsinagóga előcsarnokában kifüggesztetett. Mely körülményről a hitközség t. tagjai azzal értesítettek, hogy a választásra jogosultaknak a névjegyzékből történt esetleges kihagyatása, vagy választásra nem jogosultaknak abba történt esetleges felvétele elleni felszólamlások a hitközségi irodában f. évi. június hó 3. napjáig bejárólóg bejelentendők. Aradon, az izr. hitközség választási bizottságának 1903. évi május hó 26-án tartott üléséből. Kohn Zsigmond, vál. biz. elnök, Rosenberg Lipót, vál. biz. jegyző.

— **Uj asztalnokok.** A király vágyszerdahelyi Prepeliczay Odön temesvári főszolgabírónak Lakenbacher János bécsi országos pénzügyigazgatósági tanácsosnak és Hoefft Oszkár kereskedelmi tanácsosnak az asztalnoki méltóságot adományozta.

— **A vasárnapi munkaszünet megváltoztatása.** Az aradi kereskedelmi testület választmányja ma ülést tartott Tadeschi Viktor elnök-

lete alatt, mely alkalommal a szombathelyi kereskedők egyesületének a munkaszünetre vonatkozó s pártolásra megküldött átiratát tárgyalták. Az egyesület felir a kormányhoz a vasárnapi munkaszünetnek oly módon való módosítása tárgyában, hogy *Junius és Julius hónapokban az üzletek ne 10, hanem 12 óráig tartassanak nyitva.* Az aradi kereskedelmi testület helyesnek találván a törvény rendelkezését, a feliratot nem találta pártolandónak, s napirendre tért felette.

— **A jövő időjárás.** Meteor jelenti az időjárásról a következőket: A május havi időjárás főjellegét hűvös és nedvesnek jeleztem. A rettegést fagyosszentektől ezuttal nem volt mit félni, hanem a sok csomópont hatása folytán a felette változatos időjárás tényleg bevált. Május hátralevő csomópontja 30 ra esik, amely kissé hűvös időt ígér. Junius havának csomópontjai mind meleg jellegűek: a 16—26-ikiaknak is csak annyiban érvényesül hideg jellegük, hogy esőt, és pedig zivataros, nem lehetetlen, hogy nagyobb terjedelmű jégesőt hoznak. Junius havában nagyobb mennyiségű napkitörésekre, számíthatunk, ami e hónapnak erősebb meleg jellegét fog kölcsönözni gyakori zivatarokkal. Junius *valóságos nyári hónapnak* ígérkezik, de végével erős változásokkal s megtörténhetik, hogy e változások folytán éppen az aratások megkezdése előtt sok helyen elveri a jég a termést, amit azonban országos védekezéssel elháríthatnánk.

— **Két temetés.** Ma délelőtt 11 órakor az állomás nyugati oldalán hosszú sorban állottak a díszben kivonult huszárok, a közsők és a honvédek, törzs- és főtisztjeikkel az élén. Ebben az időben érkezett meg a Budapesten elhunyt *Tarjányi Ákos* honvédhuszár őrnagy koporsója Aradra. A koporsó beszentelése után kocsira tették a temetkezési egyesület emberei és megindult az impozáns gyászmenet a katonazenekar gyászindulójával a temetőbe. Ott ravatalra helyezték a koporsót. Délután 5 órakor ugyancsak nagy katonai pompával helyezték örök nyugalomra a korán elhunyt törzstisztet.

Ma délután temették el *Koller János* dr.-t, az Aradon elhunyt nagybányai főgimnáziumi tanárt, kit 26 éves korában ragadott el a halál. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A Deák Ferenc-utcai gyászházban megjelentek az elhunyt volt tanárai, *Burján János* gimnáziumi igazgatóval élőkön, számos iskolatársra és nagy közönségre. A koporsót borító koszorúk között ott volt a halott menyasszonya is, ki Nagybányán siratja vélegényét.

— **Képviselő-jelöltek.** Legközelebb fogják betölteni a nógrádi és a nagyvásonyi mandátumokat. A nógrádi kerületben a szabadelvű párt *Prónay Mihályt* jelölte, aki már el is mondotta programbeszédét. A függetlenségi párt jelölte *Károly József*. Hír szerint a néppárt is állít jelöltet. A nagyvásonyi kerületben *Óváry Ferenc* dr. szabadelvű az egyedüli jelölt. A függetlenségi párt jelölte visszalépett.

— **Kitüntetett tanító.** A hivatalos lap közli, hogy a király *Szabados József battonyai* római katolikus elemi iskolai tanítónak, a népnevelés terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Becsapott aradi kisiparosok.** A belügyminiszter egy interpelláció nyomán vizsgálatot indított a *kisiparosok országos rokkant- és nyugdíj-egyesülete* ügyében. Az egyesületné sulyos visszaélések derültek ki. Maga az egyesület egész vezetősége egyetlen ember. Az egyesület úgy testületi, mint szövetségi alapon működésére alatta úgy ügyviteli, mint pénzkezelésre a legnagyobb mértékben rendetlen és szabálytalan az egyesület segélyalapjának vagyona. Előbb 156.624, később 698.726 koronában van taggyűjtő felhívásain feltüntetve s ezzel szemben pénztári könyvvel csupán 7983 korona vagyont mutatnak ki. Értesülésünk szerint az egyesületbe *Aradról* is sok kisiparos iratkozott be és fizette a pénzeket.

— **Uj magyar nemesek.** A király *Thellmán József* nyugállománybeli honvédezredesnek és utódainak, különös kegyelemből és kivételesen a magyar nemességet „sebesi” előnévvel. *Mierka Alfréd* törzskari századosnak és *Mierka Emil* 4-ik huszár-ezredbeli századosnak, valamint törvényes utódainak, a magyar nemességet „morva-leszkői” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Amon Margit a papánál.** *Amon Margitról*, az aradi színház egykori primadonnájáról írja a nagyváradi „Tiszántul” a következő történetet: „Rómából hozott tegnap nekünk levelet a posta és abban két kedves ismerősünk túlaradó boldogságáról értesülünk. Dr. Hoványi Géza, városunk társadalmának kiváló vezérferfia és ifju neje, *Amon Margit* nászutjokban f. hó 16 án Rómába érkeztek és a pápa ő szentsége kihallgatáson fogadta őket. Hoványit és nejét, valamint *Jombart Adél* Váradról Rómában időző kisasszonyt gróf *Zichy Gyula* pápai kamarás szolgálatkész közbenjárása folytán, ő szentsége vasárnap délelőtt fogadta mintegy 800 német és bajor zarándok társaságában. Midőn Hoványi neje s ennek barátnője társaságában ő szentsége elé lépett, Zichy a következő szavakkal mutatta be őket: „Magyarok Budapestről, dr. Hoványi Géza és neje.” Erre ő szentsége szeme felvillant s láthatólag sugárzott jószágot arca az örömtől, mondván „Jó magyarok” s *Amon Margit* kezét megfogva, úgy társalkodott vele néhány pillanatig, azután megáldotta őket. Az egész jelenet nagy feltűnést keltett, mert az nagy kitüntetés, mikor társas zarándok csoportból egyes személyeket külön megszólít ő szentsége. Hoványit és nejét nagyon meghatotta ő szentségének az a kijelentése, hogy örül, hogy ismét magyarokat láthatott maga előtt és könybe lábadtak szemek Krisztus földi helytartója színéről színre látásakor. A kihallgatás után Szent Péter sírjánál imádkoztak sokáig. Hoványiék nagy hálával vannak eltelve gróf *Zichy* kamarás iránt, kinek köszönhető, hogy ő szentsége ily kitüntetésben részesítette őket.”

— **A katonai javaslatok ellen.** A fehérmegyei *Csákvár*, mezővárosban nagy tiltakozó népgyűlés volt vasárnap délután a katonai javaslatok ellen. A népgyűlésen jelen voltak *Horváth Gyula*, a kerület orsz. képviselője, továbbá *Papp Zoltán* és *Pichler Győző* képviselők, *Gara József* szerkesztő és *Gyapay Pál*, a vaáli kerület függetlenségi pártjának elnöke. A csákvári kerület minden egyes községe képviselve volt s a népgyűlést *Urházy Lajos* ev. ref. lelkész pártelnök vezette. A népgyűlés tiltakozó határozatát nagy küldöttség viszi fel Budapestre.

— **Félbemaradt szabósztírájk.** Budapestről táviratozzák, hogy ma kétszáz budapesti szabóműhelyben ütött ki a sztrájk. Hatszáz munkás hagyta abba a munkát. Követelésök kilenc és fél órai munkaidő és husz korona minimális hetibér. A mesterek nagy része már teljesítette a munkások követeléseit, úgy hogy a sztrájkolók nagyobb része ismét megkezdte a munkát.

— **Uj ügyvéd Battonyán.** *Klein Lajos* dr. ügyvédi irodját Battonyán megnyitotta.

— **A halálra ítelt herceg.** Adtunk hírt róla, hogy *Arenberg Prosper* herceget, akit tudomás szerint kegyellenkedései miatt előbb halálra, majd tizenötévi fegyházra ítélték, örülnek nyilvánították. Azt megelőzőleg az a hír járta, hogy a német császár megkegyelmezett a hercegnek, de ez a német közvéleményt annyira felháborította, hogy a megkegyelmezés tényét gyorsan megcáfolták. *Arenberg* hercegnek örüllté nyilvánítását is cáfolták egyideig, valamint azt is, hogy a fegyházban egészen más bánásmódban részesítették, mint a többi fegyencet. Mindamellett az örüllté nyilvánítás mégis megtörtént s a napokban viszik át a herceget egy tébolydába. A „Hann. Allg. Ztg.” megjegyzi, hogy a herceg egyáltalában nem szenved elmezavarban, sőt teljesen beszámítható állapotban van. Befolyásos rokonai azonban nem tudták elviselni, hogy egy *Arenberg* hercegi

sarj fegyházban van. Minthogy pedig kegyelmet nem kaphatott, ennek folytán kénytelenek voltak a gonosztevőt örültnök nyilváníttatni.

— **Letartóztatott ügynökök.** Budapestről táviratozzák, hogy a fővárosi rendőrség ma Sátoralja-Ujhelyen letartóztatott három kivándorlási ügynököt.

— **Horvát diákok a katonazene ellen.** Zágrábból táviratozzák, hogy ma *Troszt* altábornagy előtt a horvát diákok egy küldöttsége járt, mely arra kérte az altábornagyot, hogy a katonazenekaroknak a nemzeti gyászra való tekintettel tiltsa meg a nyilvános helyen való játszást. Az altábornagy kijelentette, hogy a hadtestparancsnok nélkül ilyen dologban nem intézkedhetik, majd ha az visszajön, elő fogja neki terjeszteni a kérelmet.

— **Foghuzás után — halál.** *Iszlay József* dr. egyetemi magántanár, ismert budapesti fogorvos, ma délután meghalt. *Iszlay* különönmű ember volt. A jómódu és ügyeskezdő fogorvos nem tűrt maga mellett senkit sem, csak egy öreg asszonyt, a kinek azonban szintén nem volt szabad a rendelésosztás és *Iszlay* hálószobáját takarítania. Előszobája hétfőn délután ismét megtelt betegekkel, *Iszlay* mogorván, rossz kedvvel fogadta a jelentkezőket. Panasolta, hogy nem érzi jól magát. Hat óra felé az utolsó betegre került a sor. Az elkelő ur-asszony beült az orvos műtőszékébe. *Iszlay* hosszasan vizsgálta a fogait, majd a fogóhoz nyult, hogy az ur-asszony egyik hibás fogát kihuzza. A fogót ráillesztette, a rossz fogra, amikor hirtelen elhalványodott, a lába megintgott s a rákövetkező pillanatban élettelenül bozult a padlóra. Az ur-asszony roppantul megijedt. Néhány percig se szólni, se megmozdulni nem tudott. Mikor magához tért, segítségért kiáltott. De hiába szólt. A lakásban nem volt senki, a szomszédok pedig nem hallották a szavát. Végre összeszedte magát és lerohant a házmasterhez. Aztán vele és a szomszédokkal ismét visszasietett dr. *Iszlay*hoz s ágyába fektették. A mentők, a kiket a közeli rendőr hívott elő, megvizsgálták dr. *Iszlay*t és konstátálták, hogy szélhűtés érte s hogy állapota aggodalmas. *Kéthy* tanár klinikájára szállították, ahol ugyan szintén mindent megkísérlelték, hogy eszméletre térítsék, de sikertelenül. Ma aztán, mint budapesti tudósítónk jelenti, *Iszlay* meghalt.

— **Egy főhadnagy balesete.** Egy főhadnagy súlyos balesetéről ad hírt temesvári levelezőnk *Kopcsányi Gyula*, a 29. gyalogezred főhadnagya és az ezred segédtisztje, hétfőn reggel éppen kilovagolt a laktanya kapuján, amikor lova hirtelen megbokorodott. A tiszt le akart ugrani a nyeregből, de egyik lába beleakadt a kenyelvasba s a neki vadult állat magával hurcolta a szerencsétlen tisztet, akinek vére nagy darabon vörösre festette a kövezetet. Nagynehezen sikerült az elősiető katonáknak a lovat elfogni, de akkorára már *Kopcsányi* borzasztó sérüléseket szenvedett. Kopynyája meg volt repedve, arcán s felső testén tátongó sebek és zúzódások látszottak, ő maga eszméletét veszítette, úgy vitték be a katonai kórházba, ahol az orvosok ezenfölül súlyos agyrázkódást állapítottak meg. A tiszt állapota igen aggasztó.

— **Az automobil újabb áldozata.** *Libourne*ből újabb súlyos automobil balesetet jelentenek. Egy *Chayssas* nevű urnót, ki zenetanár férjével ment a libournei utra, hogy láthassa az automobilok arravonulását, elgázolta egy gépkocsit. Az urnónek, kinek az automobil mindkét lábát elhasította, állapotát reménytelennek mondják.

— **Szerencsétlenség egy esküvőn.** Arrasból (Franciaország) távirják: A citadella egyik épületében *Salamon* hadmérnök tiszt leányának menyegzőjét ünnepelték. E közben az egyik szoba függönyei meggyuladtak és a tűz gyorsan terjedt. Tizenöt személy, többnyire asszonyok, szenvedett sérüléseket, köztük az egyik igen

sulyosakat. Attól tartanak, hogy a pánik kitörésénél nem tudott mindenki elmenekülni.

— **Uj ügyészégi megbizott.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. *Feyér* Aladár kisorsítja kir. járásbírói aljegyzőt az aradi kir. ügyészégi kerületébe ügyészégi megbizottul rendelte ki.

— **Olcsó utazás a bécsi villamoson.** Bécs város lakossága, különösen a szegény munkásnép, nagy örömmel üdvözi a császárváros villamos közlekedésének reformját. E reform fő részlete az, hogy reggeli 8 óráig tekintet nélkül a megtett út hosszúságára s az átszállásra, öt krajcárba kerül az utazás. Aki tehát reggel fél hatkor villamosra ül Bécsben, az egész 8 óráig össze-vissza utazhat a császárváros utcáin öt krajcárért. Tegnap reggel kezdődött az ocsóság. Nyolc óráig minden utas, akár átszállt, akár az egyik végállomásra a másikig ment, tíz filléres gyermekjegyet kapott.

— **Megakadályozott öngyilkos.** Ma este Budapesten a Csalogány-utcában egy rendőr észrevette, amint *Miglic* Antal 44 éves könyvkötő, aki a zivatar-utca 11. szám alatt lakik, a gyermekét vonszolja maga után és egyre kiabálta, hogy megöli magát. A rendőr az öngyilkos-jelöltet bevitte a főkapitányságra, ahol megígérték vele, hogy nyugodtan haza megy és felhagy öngyilkossági tervével.

— **A fonógép feltalálója.** A hirhedtté vált fonógép feltalálóját, *Engel* Kálmán gépészmérnököt szomorú sors érte. Az év elején nehéz sebe támadt a homlokán, a melynek gyógyítása miatt Budapestre utazott, s a klinikán jelentkezett. Az orvosok akkor műtétet végeztek, de ugyanakkor tudtára adták, hogy olyan baja van, a melyet csak folyton ismétlődő operációval enyhíthetnek. Az operáció ellenére azonban *Engel* betegsége egyre súlyosabbá vált s most azt jelentik *Baranya-Szent-Lőrinc*ről, hogy a fonógép feltalálójának válságosra fordult az állapota.

— **Helyreigazítás.** Felkértünk annak közlésére, hogy *Kneffel* Lajos esküvőjén nem *Institoris* Kálmán polgármester és *Fetter* Géza máv. felügyelő voltak a tanúk, hanem a menyasszony részéről *Schiessel* Lajos nyug. honvédőrnagy, a vőlegény részéről pedig *Jelenek* István, az osztrák-magyar bank szolnoki fiókjának az főnöke.

— **Pünkösdi program.** A közelgő pünkösdi ünnepekre a lehető legdusabban szerelte föl cipőraktárát *Porter* Vilmos Nagy Aruháza a Szabadságtéren. Az összes cipőújdonosságok már mind megérkeztek. Különös előnye a Porter-féle cipőknek, hogy a lábat nem kinnözzák, alakjuk sikkos, formájukat mindvégig megtartják és mindeme jó tulajdonságuk mellett, fellette jutányosak. Ismeretes tény, hogy ezen áruház valósággal oly sokoldalú, hogy merő lehetetlenség minden egyes cikkkel külön foglalkozni. De azt az egyet nem vitázhatja el senki, hogy a Porter-cég minden cikkben kimerítő választékot nyújt és hogy olcsóságával vezet nemcsak Aradon, hanem lépést tart a fővárosi áruházakkal.

— **Elveszett lorgnet.** A kápolna-utcai *Flórián* kápolnától, a Deák Ferenc-utcán, Szabadságtéren és Halász utcán menet elveszett egy tekenősbéka csontból készült lorgnet. Az elveszett tárgy tulajdonosa kéri a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom fejében adja át a szerkesztőségben.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. *Vojtek* és *Weisz*nál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A misemondó ember és a püspök.

(A kuruzsló büntetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 26.

Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök vasárnap óta Szegeden időzik, hol egy zászlószentelési ünnepségen vett részt. Ott esett meg ez a jóízű jelenet.

Alsótanyának híres alakja a kuruzsló *Engi* Vince, a ki éjjeli körmenetet rendez s 5 maga intonálja azokon a szent énekeket. A körmenetek és a kuruzslás igen jól jövedelmeztek, de a kihágási bíróság *Engi* uramat perbe fogta és elítélte három napl elzárásra és kétszáz korona pénzbírságra.

Vasárnap délután a belvárosi parókia folyosóján egy 40—45 év körüli ember kért bebocsátást *Dessewffy* Sándor megyés püspökhöz. Két társa volt vele, akik támogatták a kérelmét.

— Kicsoda maga? — kérdezte az egyik segédlelkész.

— *Engi* Vince vagyok az alsó-tanyáról.

— Mit akar a kegyelmes urnál?

— Alázatos kérelimmel járulnék elébe. Éjjeli misemondás miatt elítéltek, arra fogom kérni a kegyelmes püspököt, engedtesse el a büntetést.

— Azt nem teheti az ekszcenciás ur.

Engi Vincze nem törődött a tilalommal. A püspök ajtajához ment, bonyitott. Utána a két társa. Ahogy átlépték a küszöböt, mindhárman térdre borultak a püspök előtt, aki csodákozva nézett rájuk.

— No, jó emberek, mit kívánnak? — kérdezte jószágos arccal.

Erre *Engi* Vince elmondotta, hogy öt kuruzslásért, vallásos szertartásért, éjjeli misézésért és bucsujárásokért igen szigorúan megbüntette a hatóság.

— Kegyelmes uram — szólt — méltóztatnék levönni a vállamról ezt a nagy szégyönt. A bírságot megfizetöm, csak a fogságot kerülhetném el.

— A törvény ellen nem tehetek semmit, — felelt a főpásztor, aki igyekezett megnyugtanni *Engi* Vince háborgó lelkiismeretét.

— De ha kegyelmes ur szólna a városnál, biztosan nem mernének ellene tőnni. Könyörögök, csak egy szót...

Elismeri, hogy tévedett, talán bűnhődött, de ő jót akart — ugymond — és sejtelve sem volt róla, hogy azzal, amit tesz, összeütközik a törvényvel.

Az irgalmas szívé főpásztorra *Engi* a bűnbánó ember hatását gyakorolta s mivel töredelmességet látott nála, megszánta. Előbb ugyan azt mondta: Istenbe vetett hittel szenvedje el a ráért büntetést, de mikor a térdeplő ember zokogott, a jószívű főpásztor megígérte, hogy közbeveti magát az érdekében. *Engi* hálálkodva ígért javulást, töredelmességet.

A délelőtti tanácsülésen tárgyalták volna épen *Engi* felebbezését. Az ügyet azonban ad akta tették. *Engi* a nagylelkű jószágos egyházfejedelem bizodalomból, a bűnösök megjavulásába vetett hitéből, megszabadult büntetésétől.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ügyvédek — egymás közt.

— Verekedés a licitáción. —

Arad, május 26.

Vass János dr. temesvári ügyvéd egy árverés alkalmával összeveszett kollegájával: *Sugár* Tivadar dr.-ral. *Vass* dr. apósa ugyanis végrehajtó Temesvárott és így a veje által képviselt végrehajtást némi előnyben részesítette, ami ellen *Sugár* dr., a feiperesek képviselője, tiltakozott. Az így támadt szóváltás folyamán *Vass* dr. odakiáltott *Sugár* dr.-hoz:

— Hallgasson, rongyos zsidó!

— Külömb embernek tudom magam, mint

... — replikázott az, de nyeltele a mondani akart sértő szót.

Vass erre neki esett *Sugár*nak és többször megütötte, úgy, hogy az nyolc napig nyomta az ágyát.

A temesvári járásbíró *Vass* János dr. ügyvédet becsületsértés és könnyű testi sértés vétsége miatt 400 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ottani törvényszék 1400 koronára emelte fel a pénzbüntetést, amely ítéletet ma a kuria első büntetőtanácsa *Bömböcs* Gyula referációjában *Tassy* István koronaügyész helyettes indítványára helybenhagyott.

§ A tárgyalás után. Ma délelőtt mondott verdiktet a pestvidéki esküdtszék ifj. *Józsa* Mihály galgahévi kőmives fölött, aki a vele perben álló nagybátyját id. *Józsa* Mihály galgahévi kőmives, midőn ez évi február 6-án a gödöllői kir. járásbíró előtt megtartott sommas pör tárgyalásáról haza Galgahévizre, a Galga folyó hidjánál agyonlőtte. Az esküdtszék dr. *Halász* kir. ügyész vád és dr. *Fráter* Béla védelme után bűnösnek mondották ki ifj. *Józsa* Mihályt az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében s ezért a törvényt alkalmazó bíróság három évi börtönnel sújtotta ifj. *Józsa* Mihályt, aki ezen ítélet ellen semmi ségeli panaszt jelentett be.

§ Életfogytig tartó fegyház. *Pernecki* János harkai földbírtokos családját 1901. december 20-án éj idején nagy kutyaugatás riasztotta fel. A gazda kiküldte *Fehér* Pál juhászgyereket, nézné meg, ki jár künn? A juhász néhány alakot vett észre az udvaron s azt hívén, hogy eltevedt vándorok, akik a kutyáktól való félelmükben nem mernek beljebb kerülni, rájuk kiáltott: Hej, kik maguk? Jöjjenek be! A vendégszerető meghívásra azonban puskalövészek feleltek. A juhászgyerek kiáltva menekült a ház felé, de újabb lövéseket küldtek utána; az egyik golyó a gyerek fülét furta át. A segélykiáltásokra előrohantak a házbellek. Ekkorra már ott voltak az álarcos rablók. *Pernecki* és *Borcsa* nevű leányát leütötték. A többieket a házba kergetve, ott bántak el velük. Az ifjabb *Perneckinek* sikerült észrevétlenül az ágy alá menekülnie s onnan nézte végig, hogy bántak el többiekkel. Az öreg *Pernecki* megölték, ugyszintén *Borcsát*. A feleségét, a fiát és a juhászgyereket többé-kevésbé súlyosan megsebesítették. Akkor aztán feltörték a szekrényeket s ami pénz és érték volt a háznál, azt magukkal vitték. Mielőtt elmentek volna, még megnézték, hogy az öreg *Pernecki* az udvaron meghalt-e; a *Borcsa* még élt, tehát még egy golyót lőttek az agyába. Aztán kerekét oldottak. A csendőrség a sebesültek vallomása alapján *Dér* Pétert és annak testvérét *Kálmánt* letartóztatta, mint a gyilkosságban részeseket. De a harmadik banditát nem sikerült kézrekeríteni. A kalocsai törvényszék, mint esküdtszék életfogytiglani fegyházra ítélte a *Dér*-testvéreket.

Akinek pénzre, háztartásra, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, takarítónőre, kertészre,

gazdasszonyra, mindenre, szakácsnőre, szobalányra, házmesterre, nevelőre, nevelőnőre van szüksége

Aki üzletet, butort, bort, gyümölcsöt, gabonát, házat, telket,

birtokot, kocsit, lovat, egyenruhát eladni vagy venni kíván

Aki férjhez menni v. nősülni óhajt, tanórakat, lakást, állást, ellátást keres vagy ad,

gyermeket örökbe fogadni vagy adni szeretne, tanulót felvenni kíván

az
Aradi Közlöny
kishirdetési rovatát
használja,
ez biztosan eredményre vezet.

NAPIREND.

Május 27. Szerda. Róm. kath. naptár: Magdolna. — Protestáns naptár: Magdolna. — Izraelita naptár: Szivan. Rosch. Chodes. — Görög-keleti naptár (május 14.): Izidor vértanú. — A nap két 3 óra 54 perckor, nyugszik 7 óra 27 perckor.

Közlöny-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Eraklye-museum helyisége melletti filésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvös, sok helyütt csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Uj-Arad, május 26.

Általában kellemes tavaszi idő kedvez gazdaközönségünknek.

A tegnapi sűrű eső több helyen jéggel vegyest hullott, sőt Arad pécskai határban helyenkint 4—6 cm. jég borította a földet, ami kerti veteményünkben, gyümölcs és szőlőben tett különösen kárt.

A kapálás minden gazdának dolgot ad, csak kár, hogy az eső többször utját állja a nagy munkának.

Élénk vételkedvet tanusítanak különösen vizimalmaink, kik a napi árnál jóval többet fizetnek.

Mintegy 800 métermázsza buza és 500 métermázsza tengeri kelt el.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.00—7.05.

Buza közép 6.80—6.90.

Tengeri 5.80—5.90.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.

Zab névleges jegyzés 5.20—5.30.

Az irányzat szilárd.

— **Fizetésekeptelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésekeptelenségekről tesz jelentést: Wassermann Mari, kereskedő Miskolc. — Blitz Simon, Tarnow. — Bergbauer Endre, Liesing. — Hayek Ferenc, Lösch. — Berousek Karolina, Prága. — Hoffmann S. és társa, Bécs. — Lieber Juda, Droboby.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 26.

Delidőzsde. Buzakinlát mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba, 2¹/₂ fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanemek kedvezők. Időjárás borús.

Estidőzsde. Berlin ¹/₄ magasabb, Páris változatlan.

Zárás 12 órakor:

Buza májusra	7.83—7.84
Buza októberre	7.45—7.47
Rozs októberre	6.58—6.57
Zab májusra	5.83—5.85
Zab októberre	5.48—5.50
Tengeri májusra	6.43—6.44
Tengeri júliusra	6.39—6.40
Repce augusztusra	12.40—12.50

Zárás 5 órakor:

Buza májusra	7.80—7.82
Buza októberre	7.42—7.43
Rozs októberre	6.51—6.52
Zab májusra	5.78—5.77
Zab októberre	5.45—5.47
Tengeri májusra	6.39—6.40
Tengeri júliusra	6.37—6.38
Repce augusztusra	

Zárás 5 órakor:

korona	
Oestrák hitelrészvény	667.50
Magyar hitelrészvény	730.—
Lezámlolóbank részvény	454.50
Rima-Murányi vasmű részvény	469.50
Oestrák-magyar államvasuti részvény	679.50
Közuti vasút	611.—
Városl. villamos vasút részvény	314.—

S z e s z ü z l e t.

— Május 26. —

Mai jegyzésink: Készárú nagyban nyers szesz 118 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szállított szesz: 12.90—13.— korona mmásként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 26. —

Magyar eladrendű: Öreg nehéz párónként 400 kilogramm felüli súlyban 112—4 fillérig, öreg közép párónként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz párónként 320 kilogramm felüli súlyban 120—2 fillérig, fiatal közép párónként 251—320 kilogramm súlyban 120—1 fillérig, fiatal könnyű párónként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—1 fillérig.

Szárított: Nehéz párónként 260 kilogramm felüli súlyban 116—8 fillérig, közép párónként 240—260 kilogramm súlyban 114—6 fillérig, könnyű párónként 240 kilogramm terjedő súlyban 112—4 fillérig.

Sertéselészék: Május 23. napján volt készlet 47,017 darab, május 24. napján felhajtott 1158 darab, május 24. napján elszállított 613 darab, május 25. napján maradt készlet 47,562 darab. Újlet: Kellemebb.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, május 26.

Magyar aranyáradék 4%	121.25
Magyar koronáradék 4%	99.40
Magyar arany 4%	91.75
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.—
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegyek kölcsön	199.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	156.50
Oestrák papírjáradék	100.35
Oestrák járadék ezüst	100.35
Oestrák járadék arany	121.25
Koronáradék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Oestrák-magyar bankrészvény	1635.—
Magyar hitelbankrészvény	721.25
Oestrák hitelbankrészvény	667.—
Oestrák-magyar államvasút	679.—
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi márká	117.15
London	239.62

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: KISS Gyula.

[31]

(Folytatás.)

— Jó napot atyám, . . . nagyon jól tetted, hogy eljöttél . . . E szavakkal lépett be hirtelen Claire és zajtalanul betette maga után az ajtót.

— Már hallottam, hogy férjed nehéz sebesült, — lépett eléje senior Walter és kezét nyújtotta neki. — Oka, mindenesetre nem te vagy a balesetnek . . .

Claire arcán gyöngye pir futott végig. — Sőt ellenkezőleg, én vagyok a baj előidézője, — válaszolt Claire. — Ugyan nem egyedül, te is . . . mi mindnyájan . . .

— Mit beszélsz itt? Mi közöm nekem a gróf párbaához?

— Hagyjuk ezt atyám . . . Megkaptam leveledet és vártam látogatásodat. — Akarsz azonkívül még mondani valamit? Claire komoly, csaknem fenyegető modora, csodálkozásba ejtette senior Walter urat.

— Azért jöttem, — kérdezte bizonytalan hangon, hogy felajánljam segítségemet. Te nem maradhatsz tovább ebben a házban, férjed házába, ki bennünket teljesen tönkre fog tenni.

Gilbois urtól néhány nappal ezelőtt levelet kaptam, melyben felszólít, hogy férjed, a gróf közel 400,000 frank adósságáért vállalják kezességét, mivel ellenesethen más lépéseket fog tenni, hogy pénze biztosítható. A gróf kedvéért, én nem fogom magam tönkre tenni. Azt a tanácsot adhatom neked, hogy add be férjed ellen a valókeresetet. O teljesen tönkrement, . . . gondoskodni fogok arról, hogy Alencon a tied maradjon.

— Nagyon kedves vagy apám. Claire megrémeggett mély felindulásában, de uralkodott magán, hogy nyugodt maradjon.

— Te nagyon kegyes vagy, — ismételte könnyed gunnyal. — Sajnálom azonban, hogy nem fogadhatom el ajánlatodat. A válás úgy rajtam, mint rajtam, mitsem segítene, mert férjem adósságát már magamra vállaltam.

— Elment az eszed? Majd egy félmillió. . . És te azt hitted, hogy én fogom kifizetni? Egy fillért sem!

— Nemcsak hittem, de szentül megvagyok győződve, hogy nem fogsz cserben hagyni engem. Sőt jogom is van, arra a pénzre. Eskü-

vóm napján egy félmillió franc nászajándékot biztosítottál nekem . . .

— És ezt te fölakarod áldozni?

— Föltétlenül!

— Milyen eszelenek ezek az asszonyok! — morogta fogai között senior Walter, majd leányához fordult. — Jó, megfogod kapni a félmilliót, de aztán végeztünk egymással mindörökké . . .

E szavak után botja és kalapja után nyult.

— Még egyet, mielőbb távoznál atyám, — szólt Claire remegő hangon. — Itt van leveled, mit nekem irtál . . . tele van tévedésekkel . . . Te csalódtál, . . . férjem és én a legnagyobb egyetértésben élünk egymással . . .

— Mi, hogy? . . . Lehetséges volna?!

— Te, . . . és ti mindnyájan csalódtatok . . . ti vagytok a hibásak, hogy ilyen tévedés megtörténhetett. Azt hiszem, nem kell előlről kezdenem a történetet. Ismered te ezt, minden izében az utolsó tragikus jelenetig . . . Ha az ellenfél golyója Renéet megöli, akkor ti vagytok . . . gyilkosai . . . a ti kezetekre, a ti fejtekre hull a vére . . .

Igy szólt Claire és büszkén kiegyenesedve, szikrázó szemekkel állt atya előtt. Az öreg Walter mélyen megrendítve, fejét lehorgaszta hallgatta leányának vádli szavait. Szemeit nem merete fölemelni és remegő ajkai nem találtak szavakat a válasza.

E pillanatban az ajtóban, az ijedség és remélt felkiáltása bangzott el. Renée anyja, az öreg grófnő állt a küszöbön halásápadt, vonagló arccal, kezeivel az ajtó kilincsbe kapaszkodott, hogy össze ne roskadjon. Hallotta Claire fenyegető szavait, hallotta a lesújtó igazságot és szívet a szégyen és megbánás érzete kizozta. Oly fájdalmat érzett bensejében, mint ha éles sas körmök marcangolták és fojtó kezek szorongatták volna.

Claire haragtól villamló szemekkel nézett az ajtó felé. Kezét elutasítólag emelte föl, mint ha e mozdulattal akarta volna tudtára adni atyjának és a grófnőnek, hogy nincs már mit beszélniök, hogy nincs mármint keresniök ebbe a házban . . . ekkor rohant be Clementine, ki anyja kíséretében érkezett meg a palotába. Kezét átfonta Claire nyakán és a fájdalom könnyeivel szemében könnyögött hozzá.

— Légy könyörületes, szánj meg bennünket, Claire, ha másért nem, . . . szerelmed, boldogságod fűvéért.

Es Claire könyörületes volt. Büszke feje erőteljesen banyatlott Clementine vállaira, szeméből könnyzáró patakzott, mi megkönnyebülést hozott kimerült, megkínzott, büszke lelkének . . .

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi május hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.33
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.58
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinról délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	3.56
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.08
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.58	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.58
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.38
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.08
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. dn.	4.30	Személyvonat este	6.58

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel	8.—	Battonya felől reggel	6.02
Battonya felé d. u.	12.26	Battonya felől d. u.	12.04
Battonya felé este	7.11	Battonya felől d. u.	4.05

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál.
Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 959

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Zálogházból kiváltak ékszereket

u. m.: **arany gyűrűt, függőt, láncot, stb.** s viszont eladom azokat.

Aikalmi vételekből származó ékszerek és mindenféle schveiczi zsebórákért **3 évi jótállást** vállalok.

Most már mindenki tudja, hogy mily olcsón árusítok és tájékoztatul közlöm a következő árakat:

Egy szépen díszített nickel ank. rem óra	2 frt. 30 kr.
Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra	3 forintért.
Egy finom aczél rem. óra	3 frt. 20 kr.
Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom	5 frt. 50 kr.
Egy finom ezüst rem. óra	5 forint
Még finomabb	7.- 8.- 9 forint
Valódi „Bouheur“ gavallér óra	10 frt 20 kr.

Ébresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 kr-áival.

Helyszűke végett csak ezen pár árat közlöm, de felhívom a n. é. közönséget a kirakatom megtekintésére, a hol minden darabon a szigoruan szabott árak vannak kitüntetve, még pedig oly árban, hogy azon csodálkoztak, hogy hogyan vagyok képes oly olcsón árusítani. — Minden darabra a magy. kir. fémjelző hivatalának bétyegzője van beütve.

Használt ékszerért vagy tört aranyért a teljes értéket fizetem.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,
műorás és ékezerész Arad, Forray-utca 2/b

318 *Vidéki megrendelések lelkiismerettel lesznek eszközölve.*

Egymást ölik!

a balga svábok; — bár

Vojtek és Weisz

rovarirtója

tömegesen pusztítja őket.

Kapható 50, 80 1-40 filléres dobozokban.

Csak akkor valódi, ha minden doboz eredeti zárószallagunkkal van leragasztva. 845

Santonicum.

Egy régi híres Elixir a forró égáju Olaszország gyógyfüveiből előállítva, mely most már némethonban is be van vezetve.

Kiváló gyomorerősítő szer és óvszer gyomorbajok ellen, melyek az emésztési gyengeségekből származnak.

Elmulasztja az elgyengülést, a sárgaságot, fej és gyomorfájást, hányingert, étvágytalanságot, (a mik gyomorhurutból erednek) az emésztési zavarokat, erős székrekedést, vértisztatlanságot és alhasbajokat. Azonfelül korhelykedésnél rögtön kijózanító szer. 1 palack 1 korona 20 fillér.

Kapható: 2671

Hajós Árpád, gyógyszerész úrnál Arad.
Vezérképviselő: Dittmont Frigyes, Budapest.

Van szerencsém a t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy helyben, **Andrássy-tér 20-ik szám alatt** (Weinberger János cipészüzletének tőzsomszédságában) egy a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő

női kalap üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legizlésebb párisi és bécsi modell kalapokat.

Az árak meglepően olcsók.

Javításokat és átalakításokat, olcsón és a legjobb ízléssel eszközölök.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kéri

Mademoiselle Serah
(Löwenberg S.)
775 Andrássy tér 20. sz.

ARADON,
Salacz Gyula-utca 2.
Kalmár József
műszerész
ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.

Raktáron tartok elsőrendű külső és belső gummit és minden a kerékpárhoz tartozó felszerelési tárgyakat. Olcsón és jótállás mellett végzek

kerékpár javításokat.

Villanyos csengő és telephon berendezéseket szakszerűen és jótállás mellett készíték. 806

Telephon szám 242.

Kerestetik

egy ügyes berakóleány

és tanulóleányok gépéhez,

továbbá

tanuló k

az

Aradi Nyomda Részvénytársaság

könyvnyomdája és könyvkötészete részére.

Allein echter Balsam aus der Schweizergel- und Honigfabrik A. Thierry in Pragrad bei Rebitsch-Sauerbrunn

Miért szenved ön?

ha biztos kiáltása van a gyógyulásra minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas emléktől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatásai sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére felhasználhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyasoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedésnél, csúszos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és csontszu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, gyenyedéss sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos testrészeknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcs.

Ezen két gyógyszerünkben utólrhetetlen szer nincs kivéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, egyezintén nem szenvednek sem a fagytól, sem a forrástól, miért is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenesetre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pótszerekhez nyúlni, mely csak csaléital pénzkidobás, hanem tartunk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyeket, minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismertetőjével, rendeljék egyszerűen direkt a következő címzen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védőnagyal-gyógyszertára Pragrad, Rebitsch-Sauerbrunn mellett.
Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerésztárban, Király-utca. Záróbban Mitterbach S. gyógyszerésztárban és Bécsben Brády Q. gyógyszerésznél. 2714/112.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini“ (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszerár Ala. (Dél-Tirol.)

798

7267—1903. kh.

Hirdetés.

Meghagyom a ház és telektu lajdonosoknak, hogy házaik és telkeik előtt az asphalt burkolattal ellátott gyalogjárókat naponkint délután egy és két óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogjárókat pedig este hét és nyolc óra között meglocsolassák, mert ellenben a gyalog utak gondozásáról szóló szabályrendelet átbágása miatt szigorúan fognak büntettetni.

Arad, 1903. évi május hó 23 án.

Sarlott,
főkap.

M. kir. államv. üzletv. Miskolcz.

18178—1903. III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Garam-Berzencze állomásán a vendéglői üzletre 1903. évi október hó 1-től számítható 5 évi időtartamra ezenel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi június hó 17-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e czim alatt: „Ajánlat a garam berzenczei pályavendéglői bérletére 18178—1903. számhoz“ lepecsételt borítékban térítvény mellett nyújtsák be. Az ajánlaton a névalírás két tanuval előttemezendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi június hó 16 án déli 12 óráig bánatpénzképen 500, azaz ötszáz koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételni nem fog.

Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadhatók el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük; hogy az etel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mérten újból fogjuk megállapítani.

A vendéglői bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 35. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választasson.

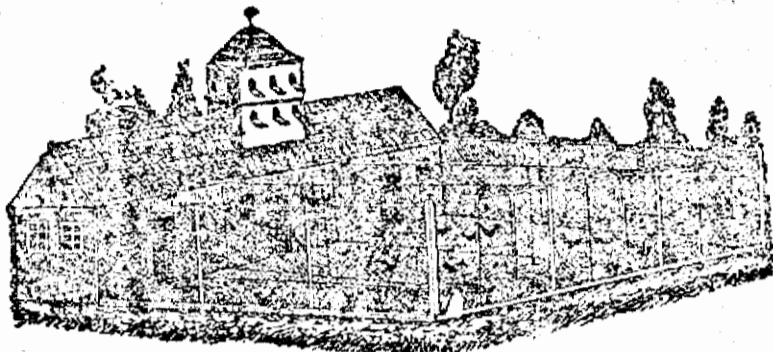
Miskolcz, 1903. évi május hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Államv. nem ártalmaz.)

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárúk és aczélsodrony ágybetétkészítő
Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítményeit, ugymint: réz, vas és oázinezett sodronyszövetek, melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági czélokra, ugyszintén

Bacher-féle szelelő rostához való sziták.

Készíték alkalmas kézi- és gépsodronyfonatot kertek, ligetek, tyukvarok és vadaserdők bekerítéséhez, föld, kavics, homok és kőszán áthányó rosták vaskerettel építészet, banya és kertészeti czélokra. Pineze és magtárlakokhoz rostélyok. — Szikrafogók mozdony és gyári kéményekre. — Rugganyos aczélsodrony-ágybetéteket vas- és faállványokra, melyek könnyű tisztántartása által igen ajánlatos. Különféle szőr-, vas-, réz- és selyem-sziták, dohány-dobok és dob-sziták, valamint minden e szakmába vágó itt fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árak mellett elkészítetnek.

Nincs többé hajhullás! nincs korpásodás!!

A Dr. Kaposy tanár-féle **Hajelixir** az egyedül álló legjobb fejcosmeticum.

A fejbőr tisztítására, különösen pedig a korpaképződés, az általa okozott fejbőrviszketegség és hajhullás megakadályozására kiváló készítmény. Egy üveg egy pár hónapra elegendő, ára 1 frt.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitűnő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít. **Ára egy üvegnek 70 fillér.**

A fogcosmetikai téren páratlanul áll a

Venus antisept. fogpép,

hőfehér fogak eléréséhez felülmulhatlan készítmény, 1 doboz egy pár hónapra elegendő, ára 60 kr.

Az üres tégely 10 krajczárral visszaváltatik.

Próbadozoz 85 kr.

A fenti szerek kaphatók

126

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

1297—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világosi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktória takarékszövetkezet mint részvénytársaság aradi cég, továbbá Persius Vincze szabadkai, Pavlovits Constantin pankotai és özv. Krizmanovits Sándorné szabadkai lakosok végrehajtásának, özv. Petrovits Milinovits Krisztina törökkanizsai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor., 1100 kor., 231 kor. és 200 korona tőkekövetelések s járulékaik iránti végrehajtási ügyében a világosi kir. járásbíróság területén lévő, Arad-megyében fekvő,

1. A magyarári 588. számú tkönyvben az A. + 1. sor (1892—1894) hrsz. alatt felvett tkvileg kólnával ellátott, de adóbizonnyat szerint kólna nélküli szőlőre 140 korona, továbbá

2. A magyarári 690. sz. tkvben az A. + 1. sor, 1892/a. hrsz. alatt felvett szőlőre 40 korona, továbbá

3. Ugyanezen sz. tkvben az A. + 2. sor 1889/b. 2. hrsz. alatt felvett szőlőre 40 korona és végül

4. A magyarári 935. sz. tkvben az A. + 1. sor 1273/a. hrsz. alatt felvett adóbizonnyat szerint kólnával ellátott, de tkv. szerint kólna nélküli szőlőre 852 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést Bánó Lajos szabadkai lakos utóajánlata folytán elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 22 ik napján délelőtti 10 órakor Magyarát községbázánál megtartandó nyilvános árverésen csakis a Bánó Lajos által ígért 1440 kor., 200 kor., 140 kor. és 1200 korona kikiáltási áron azon felül fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10% át, vagyis 14 korona, 4 korona, 4 korona és 85 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1903. évi április hó 8-án, a kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,

1209

kir. jbiró.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és
gépjavító műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,
vízvezeték berendezéseket,
gépjavításokat, légszuszumotorok
és gazdasági gépek, valamint
varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen,
olcsón és pontosan eszköz-
zöltetnek. 289

Uhereczki Géza

kárpitos és díszítő

Aradon, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállalok mindennemű kárpitos és
díszítő munkákat a legegyszerűbbtől a
legdíszesebb kivitelig, u. m. billárd-asztal
behuzását jutányos árak, pontos
és gyors kivitelben, úgy helyben, mint
vidéken. Javításokat olcsó eszközök. 602

Zálogcédulákat,
tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb
óra és ékszer-raktára. 703
TELEFON 438

1615—1903. pm.

Hirdetmény.

Közírártó tételük, hogy az Arad
szab. kir. városi összeíró bizottság
az esküdt képesek alaprajstromát
1904. évre elkészítette s hogy az
alaprajstrom a bizottság hivatalos
helyiségében a városháza tanács-
termében f. évi június hó 1-től
kezdve 15 nap alatt bárki által
megtekinthető és hogy az ellen al-
kalmatlan egyének kihagyása, akár
nem alkalmasnak b-jegyzése miatt
ezen 15 nap alatt, tehát június hó
15-ig bezárólag a hivatalos órák-
ban d. e. 9—12 ig, d. u. 3—6-ig
bárki felszólalhat, valamint ezen
felszólalásra, melyek szintén köz-
szemlerek fognak kitétetni, június
16-tól június 23-ig bezárólag bárki
észrevételeket tehet. A felszólam-
lások és észrevételek az összeíró
bizottság elnökének írásban nyuj-
tandók be, vagy szóval előterjeszt-
hetők.

Arad szab. kir. város összeíró bi-
zottságától.

Kelt Aradon, 1908. évi május
hó 25. napján.

Institóris,
polgármester,
az összeíró bizottság elnöke.

Ponta Vazul

egyenruha és uri szabó

Aradon, Pécskai-ut 6. szám.

Készít mindennemű egyenruhákat
pontos előírás szerint, ugymint uri
ruhákat a legújabb divatu szövetből
és sikkos szabás és jutányos árak
mellett. 536

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vi-
déli közönségnek minden uri és egyen-
ruhákban a legjobb divat és előírás sze-
rint a legjobb anyagból való elkészí-
tésére, jutányos árak, pontos és
gyors kivitelben. Ugyszintén javítá-
sok, Átalakítások jutányosan elfogad-
tatnak. A n. é. közönség pártfogását kérem

185

Illó tisztelettel

Holleiter Ferencz.

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalma-
kalap-festést, tisztítást és Átalakításokat,
a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,

átalakításokat jutányos ár mellett teljesít.

Vidéki megrendelések is elfogadtatnak.

Magy. kir. államvasutak.

56400—03. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

(Tüzifa szállítása iránt.)

A magy. kir. álla nvasutak igaz-
gatósága a kezelése alá tartozó vo-
nalak részére 1904. évi január 1-től
egy, kedvező árak elérése esetén
azonban öt évre is terjedhető idő-
re évenként szükséges mintegy
126000 köbméter egy méter hosszu-
ságu kemény, hasábos és mintegy
60000 köbméter, egy méter hosz-
szúságu doronglüzifa, vagy félmé-
ter hosszúságu puha vagy kemény
széldeszka szállításának biztosítá-
sa céljából ezennel nyilvános pá-
lyázatot hirdet.

Az ajánlatok f. évi május hó
28 ig benyújtandók, a bánatpénz
pedig május 27-ig leteendő.

Az ajánlattételre vonatkozó egyéb
határozmányok, valamint a szállí-
tási feltételek a magy. kir. álla-
vasutak anyag- és leltárbeszerzési
szakosztályánál, vagy az üzletve-
zetőségnekél betekinthető, illet-
ve a budapesti nyomtatványtárunk-
nál megszerezhetők.

Budapest, 1908. április hóban.

A magy. kir. álla-
vasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjaztatlk.)

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállal-
kozóknak, valamint a nagyközönségnek
minden e szakmába vágó munkáknak a
legszebb kivitelben való elkészítésére
a legolcsóbb árak mellett.
Lakásoknak féregmentessé tételét is el-
vállalja. 263

Brauner Vilmos

díszfestő

Aradon, Kapa-utca 12/a.

Elfogad a dísz és szobafestés terén
bármely munkák elkészítését, ugy-
mint

templom, termek, kastélyok, stb.

belső díszítését,

színházi díszletek és tájképek
megfestését. 269

Vidéki munkákat pontosan eszköz-
lők. — Vázlatokat és költségvetést
kivántraingyen készítek.

Hirdetések**Aradi Közlöny Naptára
1904. évfolyamára**

már elfogadtatnak.

Az Aradi Közlöny előfizetői ingyen
kapják és más uton meg nem
szerezhető.

Hirdetési díj: egy egész oldal 40
kor., egy fél oldal 30 kor., egy
negyed oldal 20 kor.

Telephon 364. sz.

Legolcsóbb óra, kerékpár és varrógép
javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

órás és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű
órák javítására 2 évi jótállás
mellett, ugymint kerékpár, var-
rógép, író- és kötőgépek, gra-
phopon, beszélő és zenélő-gépek
javítására, továbbá villany-
csengő és telephon berendezé-
sekre úgy helyben, mint vi-
dékre jutányos árban, pontos
és gyors kivitelben. Nagy rak-
tár varrógép és kerékpár fel-
szerelésekben. 538

Permetező

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetező alkatrészei a rézol-
dattal semminemű érintkezésbe
nem jönnek s így azokat sem meg-
támadni, sem eldugni vagy meg-
rongálni nem képes. Ára 32 kor.,
8 évi ingyen javítással.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 268

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gum-
micsövek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül
gummizott kender tömlők és kut-k.
Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.

Férfiak**ingyen kapnak**

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatramóltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elvesztett
férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó nemi
bajokban, szellemi elgyöngyülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödes szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a State
Medical Institutnak az alant jelzett
cízímre, a honnan a csomagot postán
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik keserves
céljából az otthonukat nem hagynak
el. A próbacsomag megmenti,
hogy mily könnyen gyógyíthatóak a baj-
ból a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivétel nem tesz. Mindenki ír-
hat 'érette bárholon magyarán, de
titoktartás mellett postafordultva egy
ingyen csomag orvosságot kap, magy-
arázó könyvvel együtt. Irjon ma.
ma. A csomag oly szépen be van be-
csomagolva, hogy a tartalmát senki nem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute, c/o
Elektron Building, Fort Wayne, Ind.
Amerika. A levelek mindig beérkeznek
sitendők.

Feltűnő újdonság!**DELICE**

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többet mást nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVEL.

Porter! Pünkösdi Árjegyzék. Porter

A pünkösdi előtti héten igen nagy forgalomra számít Porter Vilmos Nagy Áruháza. Ez alkalomból **különösen jutánycs** árak lettek megállapítva, a raktár pedig rendkívül dúsán van felszerelve. Czipókben a választék **kifogástalannak** mondható. Nemcsak magas, hanem fél- és kivágott czipókben is számos újdonság érkezett. Minden szülőnek figyelmébe ajánljuk azonkívül a Porter-czég **gyermek-czipó-raktárát**, mely fekete és színes lábbelikben minden különlegességet felölel, a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Czipókön kívül,

melyek — mint fönnebb említettük — rendkívüli választékban kaphatók, a következő cikkek érdemelnek még külön említést a nagy választéknál fogva:

Női napernyők:

Valódi prágai bőrkeztyük

(Nyári ezérna-keztyükben szintén nagy raktár!)

Női Bluzok:

Rendkívüli választék

Női Övekben:

Miderek:

Női Fehéernemű

Női, férfi és gyermek harisnyákból

rendkívül nagy raktár.

Szatén-ernyő remek mintákkal, darabja 1 frt 20 kr.
 Szatén-ernyő, finomabb minőség, darabja 1 frt 50 kr.
 Felsőlyem ernyő, színes vagy fekete, darabja 2 frt — kr.
 Tiszta selyem ernyők 3 frttól 12 frtig.

minden színben **párja 90 kr.**

Francia levantinból, különféle színekben, darabja — frt 90 kr.
 Pike bluzok, legujabb minták, darabja 1 frt 50 kr.
 Legfinomabb fehér francia battisztból, remekül himezve 2 frt 75 kr.
 Finom Táft glaszé-selyemből, darabja 6 frt 50 kr.
 Finom Lujzin selyemből, darabja 8 frt — kr.

Elegáns moaré-öv darabja — frt 25 kr.
 Gyönyörű öv dusesz vagy moaré szalagból — frt 50 kr.
 Legujabb szabásu, egész finom övek 75 krtól 3 frtig.

Alacsony és magas szabás, jó minőség 65, 90 kr.
 Valódi halesonttal 1 frt 50 kr.
 Egész finom minőség 2 frttól 4 frtig.
 Ezenkívül SadaJakó, Radikál, Traviatta és Ilona-fűzők minden kivitelben.

igen nagy mértékben van képviselve és már a legolcsóbb áron rendkívül esinos dolgok kaphatók.

Szalmakalapok férfiak, hölgyek, gyermekek számára.	Turista Ingekből már az összes újdonságok megérkeztek.	Turista mellény-övek 1 koronáért, a legjobb minőségben.	Valódi Nyulszőr-kalapok darabja 2 frt 50 kr.
--	--	---	--

Férfi Ingek, Férfi Nyakkendők elismert nagy választékban.

Például: Egész színes ing, színes mintázott mellel, francia levantinból, darabja **1 frt 50 kr!**

Séta-Botok.	Tenisz Játékok.	Gyermekek Hinták.	Gyermekek kocsik. Raktár 100-150 drb.	Disztárgyak. Alkalmi ajándékok.
--------------------	------------------------	--------------------------	---	---

10 korona vásárlásnál Fénykép-kedvezmény.

Telefon 324.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér!